

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI
Facultat de Ciències
de l'Educació i Psicologia

GRAU D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

TREBALL DE FI DE GRAU

**ESTUDI DE CAS D'ALTES CAPACITATS
A QUART DE PRIMÀRIA**

Autor/a: Adela Armengol Tomàs

Tutor/a: Carmen Castillo Peralta

Curs: 2023-2024

Tarragona, 31 de maig de 2024

AGRAÏMENTS

Vull expressar el meu sincer agraïment a totes les persones que han fet possible la realització i que han participat en aquest Treball de Fi de Grau.

En primer lloc, vull donar les gràcies a la meva mentora de pràctiques i a la tutora del centre on he realitzat la part metodològica d'aquest treball. Gràcies per haver-me donat tantes facilitats i llibertat per descobrir i superar-me a mi mateixa.

També voldria agrair a la meva tutora per la seva ajuda i suport constants al llarg de tot el treball.

Als meus amics i a la meva família, que han fet aquest camí més divertit i lleuger, i m'han alegrat els dies.

I finalment, a la meva parella, que ha viscut de primera mà tots els meus neguits i alegries relacionades amb aquest treball. Gràcies per ser el meu suport constant, per animar-me en els moments de dubte i per celebrar amb mi cada petita victòria.

RESUM

Les altes capacitats intel·lectuals es refereixen a un grup de persones amb un rendiment i unes habilitats intel·lectuals que destaquen notablement per sobre de la majoria de la població en una o diverses àrees, independentment de la seva edat.

El punt de partida d'aquest treball és una classe de 4t de primària on es troben dos alumnes amb altes capacitats, aquests estudiants amb habilitats excepcionals sovint no se senten prou desafiats pel currículum estàndard, ja que no sempre reben l'atenció i els reptes adequats. Això pot conduir a problemes com el fracàs escolar o dificultats de comportament, així com dificultats emocionals i socials.

Per tal de comprendre millor la realitat dels alumnes amb altes capacitats, s'han utilitzat diversos instruments de recollida de dades, com ara entrevistes semiestructurades. A través de l'anàlisi dels resultats obtinguts en aquestes entrevistes, s'ha aconseguit una visió més detallada de les seves experiències acadèmiques, socials i emocionals a l'entorn escolar. Això ha permès identificar patrons comuns, àrees de conflicte i altres aspectes rellevants de la seva vida escolar, tant des de la perspectiva dels estudiants com de les seves famílies i els professionals educatius.

Gràcies a alguns d'aquests resultats, s'ha pogut desenvolupar i implementar una intervenció educativa destinada a captar l'atenció dels alumnes en la matèria d'anglès. Aquesta intervenció s'ha estructurat de manera transversal, integrant continguts d'anglès amb altres àrees d'aprenentatge per aconseguir un enfocament més engrescador i significatiu per als estudiants.

Les evidències recollides en els resultats de l'estudi demostren que els alumnes amb altes capacitats, quan reben una intervenció adequada, mostren una resposta positiva, treballant amb gran interès i il·lusió. No obstant això, malgrat l'augment de la visibilitat de les altes capacitats, encara estem lluny de proporcionar una resposta adequada com a sistema educatiu per a aquests alumnes. Es requereix una formació més extensa per als professors i un major suport a les escoles per abordar eficaçment les necessitats d'aquests estudiants.

Paraules clau: altes capacitats, adaptació curricular, necessitats educatives, primària.

RESUMEN

Las altas capacidades intelectuales se refieren a un grupo de personas con un rendimiento y unas habilidades intelectuales que destacan notablemente por encima de la mayoría de la población en una o varias áreas, independientemente de su edad.

El punto de partida de este trabajo es una clase de 4º de primaria donde se encuentran dos alumnos con altas capacidades. Estos estudiantes con habilidades excepcionales a menudo no se sienten suficientemente desafiados por el currículo estándar, ya que no siempre reciben la atención y los retos adecuados. Esto puede conducir a problemas como el fracaso escolar o dificultades de comportamiento, así como dificultades emocionales y sociales.

Para comprender mejor la realidad de los alumnos con altas capacidades, se han utilizado diversos instrumentos de recogida de datos, como entrevistas semiestructuradas. A través del análisis de los resultados obtenidos en estas entrevistas, se ha logrado una visión más detallada de sus experiencias académicas, sociales y emocionales en el entorno escolar. Esto ha permitido identificar patrones comunes, áreas de conflicto y otros aspectos relevantes de su vida escolar, tanto desde la perspectiva de los estudiantes como de sus familias y los profesionales educativos.

Gracias a algunos de estos resultados, se ha podido desarrollar e implementar una intervención educativa destinada a captar la atención de los alumnos en la materia de inglés. Esta intervención se ha estructurado de manera transversal, integrando contenidos de inglés con otras áreas de aprendizaje para lograr un enfoque más atractivo y significativo para los estudiantes.

Las evidencias recogidas en los resultados del estudio demuestran que los alumnos con altas capacidades, cuando reciben una intervención adecuada, muestran una respuesta positiva, trabajando con gran interés e ilusión. No obstante, a pesar del aumento de la visibilidad de las altas capacidades, aún estamos lejos de proporcionar una respuesta adecuada como sistema educativo para estos alumnos. Se requiere una formación más extensa para los profesores y un mayor apoyo a las escuelas para abordar eficazmente las necesidades de estos estudiantes.

Palabras clave: altas capacidades, adaptación curricular, necesidades educativas, primaria.

SUMMARY

Giftedness refers to a group of individuals with performance and intellectual abilities that significantly stand out above the majority of the population in one or several areas, regardless of their age.

The starting point of this work is a 4th-grade class where there are two students with giftedness. These students with exceptional abilities often do not feel sufficiently challenged by the standard curriculum, as they do not always receive the attention and appropriate challenges. This can lead to problems such as academic failure or behavioral difficulties, as well as emotional and social challenges.

To better understand the reality of gifted students, various data collection instruments have been used, such as semi-structured interviews. Through the analysis of the results obtained from these interviews, a more detailed view of their academic, social, and emotional experiences in the school environment has been achieved. This has allowed the identification of common patterns, areas of conflict, and other relevant aspects of their school life, from the perspective of the students, their families, and educational professionals.

Thanks to some of these results, it has been possible to develop and implement an educational intervention aimed at capturing the attention of students in the subject of English. This intervention has been structured in a transversal manner, integrating English content with other areas of learning to achieve a more engaging and meaningful approach for the students.

The evidence collected in the study's results demonstrates that gifted students, when they receive appropriate intervention, show a positive response, working with great interest and enthusiasm. However, despite the increased visibility of giftedness, we are still far from providing an adequate response as an educational system for these students. More extensive training for teachers and greater support for schools are required to effectively address the needs of these students.

Keywords: giftedness, curriculum adaptation, educational needs, primary education.

ÍNDEX

1. JUSTIFICACIÓ DE LA RECERCA.....	4
2. MARC TEÒRIC.....	6
2.1 Concepte d'altres capacitats.....	6
2.2 Marc legal.....	6
2.3. Models d'intel·ligència que tracten les altes capacitats.....	8
2.4. Tipologia.....	10
2.4.1.Superdotació.....	10
2.4.2 Talents.....	11
2.4.3 Precocitat intel·lectual.....	13
2.4.4 Prodigis.....	13
2.4.5 Geni.....	13
2.5. Característiques comunes de les persones amb altes capacitats intel·lectuals:.....	14
2.6. Intervenció.....	17
2.6.1 Estratègies generals d'intervenció.....	17
2.6.2 Eixos bàsics d'intervenció:.....	18
3. MARC METODOLÒGIC O INVESTIGACIÓ.....	19
3.1 Introducció.....	19
3.1.1 Supòsit o punt de partida.....	19
3.1.2 Objectius.....	19
3.2 Enfocament metodològic.....	20
3.3 Disseny.....	21
3.3.1 Temporització.....	21
3.3.2 Disseny de la intervenció.....	24
3.3.3 Calendari de sessions.....	26
3.3.4 Diari de sessions.....	26
3.4 Context.....	29
3.4.1 Mostra d'estudi.....	29
3.4.1.1 Taula codificacions entrevistes.....	30
3.4.2 Instruments.....	30
3.4.2.1 Entrevista a alumnes amb altes capacitats.....	31
3.4.2.2 Entrevista a professionals.....	32
3.4.2.3 Entrevista a famílies d'alumnes amb altes capacitats.....	33
3.4.2.4 Entrevista a docents.....	34
3.4.2.5 Diana i preguntes satisfacció.....	35
4. RESULTATS.....	37
4.1 Anàlisi de resultats.....	37
4.1.1 Entrevistes Alumnes altes capacitats.....	37
4.1.2 Entrevistes docents.....	40
4.1.3 Entrevistes família.....	43
4.1.4 Entrevista psicopedagoga.....	49
4.1.5 Resultats diana i preguntes.....	53
5. CONCLUSIONS.....	54
6. WEBGRAFIA.....	57
ANNEXOS.....	59

1. JUSTIFICACIÓ DE LA RECERCA

Dins el marc de les necessitats especials en l'educació, és necessari destacar les altes capacitats intel·lectuals, un aspecte que sovint no rep la mateixa atenció que altres necessitats. Les altes capacitats representen una realitat educativa que requereix una consideració especial per assegurar que els estudiants amb aquestes característiques també rebien una educació adaptada i enriquidora.

Molts cops aquests estudiants passen per les aules i són ignorats. Ocasionalment, en alguns casos un fracàs escolar o problemes de conducta a l'aula i amb altres companys. Per aconseguir una educació realment inclusiva i equitativa és imprescindible que el sistema educatiu reconegui i abordi les altes capacitats intel·lectuals amb la mateixa dedicació i recursos que altres necessitats especials.

La raó per la qual em vaig interessar per aquest tema, va sorgir durant les meves pràctiques que realitzava durant el 4t curs d'Educació Primària en un centre educatiu. Allà vaig tenir l'oportunitat de treballar amb un grup de quatre alumnes que destacaven per les seves habilitats i capacitats excepcionals. La seva presència a l'aula era evident i, a més, vaig sentir una connexió especial amb un d'ells. Aquesta experiència va despertar la meua curiositat i em va motivar a voler entendre millor les necessitats d'aquests alumnes i a trobar maneres d'ajudar-los quan se sentien diferents o no es trobaven motivats a l'aula.

A més, el cas d'una de les meves millors amigues de la infància, a qui recentment li han diagnosticat altes capacitats, també va influir en el meu interès pel tema. Va ser revelador veure com aquesta identificació per fi va ajudar-la a entendre moltes experiències del seu passat i de la seva personalitat, com ara: el perquè se sentia diferent i per què trobava les classes avorrides. A partir d'aquí, vaig adonar-me de la importància de proporcionar als alumnes amb altes capacitats suport i estímuls adequats per evitar que visquin experiències similars a les de la meua amiga.

El meu objectiu és aprendre més sobre aquesta tipologia d'alumnes, poder atendre les seves necessitats educatives i crear un entorn d'aprenentatge que els motivi i els inspire a voler saber més i aprendre. Amb aquest TFG, espero contribuir a millorar en la manera com les escoles i els educadors aborden les necessitats dels alumnes amb altes capacitats i com poden ajudar-los a assolir el seu potencial màxim.

2. MARC TEÒRIC

2.1 Concepte d'altres capacitats

El concepte d'altres capacitats intel·lectuals engloba un conjunt de persones que presenten característiques intel·lectuals quantitativament i qualitativament superiors de manera significativa a la major part de la població en una, diverses o totes les àrees d'aptitud, sigui quina sigui l'edat de la persona.

Aquestes persones tenen alts nivells de capacitat en les àrees cognitives, creatives i/o artístiques, mostren una capacitat excepcional de lideratge o destaquen en matèries acadèmiques específiques. Les altres capacitats es poden trobar en nens, nenes i adolescents de tots els grups culturals, en tots els nivells socials i en tots els àmbits de l'activitat humana. (Martínez, 2013)

Hi ha moltes teories sobre els components de la superdotació i el talent. Totes aquestes teories parteixen de la idea que el talent i/o la capacitat són característiques relativament constants, potser determinades genèticament, de les persones. Es creu que aquestes característiques es poden definir i mesurar al llarg del temps, i que el seu desenvolupament pot predir un alt nivell de productivitat o èxit creatiu en el futur. Tot i això, aquestes teories tendeixen a passar per alt els factors aleatoris o esdeveniments inesperats que poden influir significativament en la vida de les persones i determinar el seu èxit creatiu. (Heller, 1986, p. 34)

2.2 Marc legal

L'atenció a la diversitat dins la legislació representa un element del sistema educatiu que elimina o redueix les barreres d'aprenentatge per fer-ho accessible a qualsevol alumne.

Segons el Segons el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, es contempla l'atenció als alumnes amb AC dins del següent marc legal:

La **Llei 12/2009, de 10 de juliol de 2013**, d'educació, disposa, a l'article 83, sobre els criteris d'organització dels centres per a atendre els alumnes amb altres capacitats, el següent: «1. El projecte educatiu de cada centre ha d'incloure els elements metodològics i organitzatius necessaris per a atendre els alumnes amb altres capacitats, amb programes específics de formació i flexibilitat en la durada de cada etapa educativa. 2. L'Administració educativa ha

d'establir, per mitjà dels serveis educatius, protocols per a la identificació de les altes capacitats i l'atenció metodològica adequada.».

La **Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig**, d'educació, estableix a l'article 76 que correspon a les administracions educatives adoptar les mesures necessàries per identificar l'alumnat amb altes capacitats i valorar com més aviat millor les seves necessitats. Així mateix, els correspon adoptar plans d'actuació adequats a aquestes necessitats.

El **decret 119/2015, de 23 de juny**, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, especifica que “en relació amb els alumnes d'altres capacitats, el projecte educatiu de cada centre o el projecte educatiu de ZER ha d'incloure els elements metodològics i organitzatius necessaris per a la seva correcta atenció i l'administració educativa ha d'establir protocols perquè el centre pugui identificar els senyals d'alerta el més aviat possible i garantir l'atenció adequada. Aquests alumnes poden disposar d'un pla individualitzat, sempre que es consideri necessari. Els alumnes amb altes capacitats poden flexibilitzar la permanència en un curs o en tota l'etapa. Aquesta mesura es concretarà en un pla individualitzat.”

En l'**Ordre ENS/164/2016**, de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària, es concreten detalls en relació a la flexibilització d'etapa: “Per als alumnes amb altes capacitats intel·lectuals es pot flexibilitzar la permanència en un curs en tota l'etapa quan el seu ritme personal d'aprenentatge i el grau de maduresa adequat així ho aconselli. En aquest cas s'ha d'elaborar un pla individualitzat basat en la valoració psicopedagògica de l'alumne. Cal comunicar la decisió al director dels serveis territorials corresponent”.

Per últim, el **Decret 150/2017** de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, del **19 d'octubre**, especifica els següents articles:

- Article 3. Parla de l'atenció educativa per alumnes que requereixen mesures universals, addicionals i intenses. Pel que fa referència a les AC, diu que són alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu i que poden necessitar els tres tipus de mesures.
- Article 8. Indica quines són les mesures i suports universals, com, per exemple, Personalització d'aprenentatges, organització flexible del centre, avaluació formativa i

formadora, processos d'acció tutorial, etc. Aquestes mesures s'estableixen en el projecte de centre i han de quedar concretades en les programacions d'aula.

- Article 10. Mesures i suports intensius: Actuacions educatives extraordinàries, que ajusten la resposta educativa de forma transversal, sense límit temporal. Es planifiquen si l'EAP (Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica) ho determina, reconeixent les necessitats específiques de suport educatiu. Entre altres, aquestes mesures són també per nens/es AC i cal concretar-les en un Pla de suport individual (PI) que ha de constar en el seu expedient.
- Article 11. Es recull un tipus de mesura específica per AC: Reducció de la durada d'alguna etapa educativa.
- Article 12. Parla del PI, s'anomena una sèrie de casos en els quals s'aplica. Entre ells hi ha els alumnes als quals es redueix la durada dels estudis i també quan l'EAP ho fa constar en un informe en el pas de primària a secundària.
- Article 13. En aquest article es recull qui elabora el PI i el temps de termini màxim per fer-ho, que és de 2 mesos.

2.3. Models d'intel·ligència que tracten les altes capacitats

A partir dels anys 70 apareixen models que s'han agrupat en: (Martínez i Castelló, 2003)

Models de rendiment

Els models de rendiment suggereixen que tenir una capacitat intel·lectual elevada és important, però no és suficient per garantir un alt rendiment, sinó que aquest rendiment excepcional serà el resultat observable i mesurable del talent.

- Segons Adriana Ovalles (2017) “**Teoria dels Tres Anells de Renzulli (1994)** qui planteja que, un únic factor, com el Coeficient Intel·lectual, no pot explicar el fenomen de l'alta capacitat, argumentant que les conductes pròpies de la superdotació intel·lectual reflecteixen una interacció entre **tres característiques bàsiques** dels trets humans, com ho són:”
 - les habilitats per resoldre problemes per sobre de la mitjana (alts nivells en pensament abstracte, raonament verbal i numèric, relacions espacials, memòria o fluïdesa verbal, a més de l'automatització del processament de la informació)

- alts nivells de creativitat (fluïdesa, originalitat de pensament, curiositat, sensibilitat als detalls i capacitat de reaccionar tant als estímuls externs com interns.)
- alts nivells de compromís amb la tasca (alts nivells d'interès, entusiasme, fascinació i implicació)

Models socioculturals

Els models socioculturals o psicosocials, destaquen la importància dels factors externs a la persona, com ara les condicions ambientals i culturals, com a determinants poderosos de la superdotació. (Arocas Sanchis et al., 2018)

- Csikszentmihaly i Robinson (1986) conceben la superdotació com un constructe determinat pels condicionants del context social, que no només canvia d'un context social a un altre, sinó que en un mateix context pot variar al llarg del temps.
 - El talent només es pot definir en funció d'un context social determinat.
 - El talent no és un tret estable al llarg de la vida.
 - Les demandes i els valors culturals relatius a la superdotació canvien amb el temps.
- Model Psicosocial de la Superdotació de Tannenbaum (1986) que inclou: capacitat intel·lectual, capacitats especials, factors no intel·lectuals (motivació, autoconcepte), factors ambientals i factors fortuïts (sort, oportunitats).

Models cognitius

- Teoria Triàrquica de la intel·ligència de Sternberg (1988)
 Segons la Guia de les Altes Capacitats de la Generalitat de València (2018), "Sternberg considera que hi ha diversos components en la intel·ligència superior i, per tant, no ha de ser considerada com a atribut unidimensional. La teoria triarquica de la intel·ligència de Sternberg (1985) és considerada en l'actualitat un referent bàsic per a una millor comprensió de la superdotació.
 A través de la seva teoria, Sternberg explica el funcionament cognitiu i els mecanismes d'autoregulació, per mitjà dels quals les persones processen i automatitzen la informació per a aconseguir l'adaptació al medi social en què es troben. La intel·ligència funciona en estreta interacció amb un entorn de complexitat creixent en el qual es produeixen canvis constants.

Aquesta consideració porta Sternberg a explicar les relacions complexes que s'estableixen entre:

- a) Subteoria componencial: La intel·ligència i el món intern de l'individu, és a dir, els mecanismes mentals subjacents en la que es considera conducta intel·ligent.
- b) Subteoria experiencial: La intel·ligència i l'experiència, o aplicació dels mecanismes mentals per a solucionar problemes que van des dels que són molt nous, fins als més familiars.
- c) Subteoria contextual: La intel·ligència i el món extern de l'individu, o l'ús d'aquests mecanismes mentals per a aconseguir l'adaptació al medi, i al seu torn plantejar qüestions sobre quin tipus de comportaments són considerats intel·ligents en aquest context.

Teoria de Gardner (1983; 1995) de les Intel·ligències Múltiples.

Per a Gardner, una capacitat és una competència demostrable en algun àmbit, que es manifesta en la interacció de l'individu amb l'entorn. Les persones tenim diferents capacitats o intel·ligències, sovint independents entre si, i serien les següents: intel·ligència lingüística, logicomatemàtica, espacial, musical, corporal cinestèsica, interpersonal, intrapersonal, naturalista, espiritual...

No obstant això, aquesta llista intel·ligències pot variar, ja que cada una es pot subdividir. Una de les aportacions fonamentals del model de Gardner és mostrar el caràcter plural de l'intel·lecte i fer evident que les persones difereixen en els perfils d'intel·ligència amb els quals neixen i, sobretot, difereixen en el tipus d'intel·ligència que acaben mostrant. (Arocas Sanchis et al., 2018)

2.4. Tipologia

2.4.1. Superdotació

Segons la Guia actualitzada sobre les altes capacitats del COPC i el COPEC (2018) “la superdotació es veu reflectida en persones que destaquen de manera innata per una elevada capacitat intel·lectual en totes les àrees, juntament amb una creativitat superior a la mitjana, que els permet interrelacionar entre sí les diferents àrees.

També destaquen per tenir una curiositat insaciable, una gran facilitat d'adaptació i ampli domini de coneixement general. La característica central d'aquest perfil és la flexibilitat

cognitiva, l'habilitat per tractar amb qualsevol tipus d'informació (verbal, figurativa, matemàtica...) o forma de processament (lògic o creatiu).”

Segons el model de Castelló i Martínez (1999) (citat per la Guia actualitzada sobre les altes capacitats del COPC i el COPEC (2018)) “destaquen en dos trets diferencials. El primer és la generalitat, que possibilita una producció eficaç en qualsevol àmbit o tasca i la diferència qualitativa: disposició de recursos múltiples que permeten una acció combinada d'aquests; és a dir, estratègies complexes per resoldre problemes complexos.”

“Tot i destacar en totes les aptituds, això no sempre significa que obtenguin un elevat assoliment acadèmic, ja que aquestes persones tenen preferència per la vinculació de continguts distants i en l'explicació de sistemes complexos, més que no pas en l'emmagatzematge de molta informació. La seva curiositat els orienta preferentment a explorar els “què passaria si...” (cerca d'alternatives) en comptes dels “què” (detalls o dades concretes).”

2.4.2 Talents

Segons Nuria Otero Martínez (2009) “per alumnes talentosos, podem entendre aquells que mostren habilitats excepcionals en àrees molt concretes, amb competències molt específiques. És molt comú que els superdotats tinguin un o diversos talents addicionals.”

El rendiment que tenen en aquesta àrea és independent de la resta, i pot destacar molt més en aquest àmbit que un alumne amb superdotació. (Beltran Jiménez et al.,2018)

Segons les àrees que es dominen ho podem classificar en tres grups: talents simples, talents complexos i talents conglomerats.

Talents simples

Alumnes que destaquen únicament en una àrea o aptitud concreta, mentre que en les altres pot mostrar un desenvolupament comú o fins i tot per sota d'aquesta.

Segons el model de Castelló i Martínez (2003) (citat per la Guia actualitzada sobre les altes capacitats del COPC i el COPEC (2018)) dins l'àmbit educatiu trobem els següents talents simples:

- Talent verbal: alumnes que destaquen en la representació i manipulació de material verbal ja sigui oral o escrit. Disposen d'una elevada fluïdesa lingüística, capacitat de comprensió verbal o coneixement i ús de vocabulari específic complex.

- Talent matemàtic: Els alumnes amb aquest talent es caracteritzen per disposar de grans recursos de representació i manipulació d'informacions quantitatives i numèriques.
- Talent lògic: Tenen una alta capacitat per al raonament lògic inductiu i deductiu. Els hi és difícil la informació ambigua, difusa o dinàmica com ara la realitat social o les relacions humanes.
- Talent creatiu: les persones amb talent creatiu tenen la capacitat de processar la informació de forma no lineal, explorar alternatives, tenir facilitat per al dinamisme i per a l'organització poc sistemàtica.
- Talent social: es caracteritza per disposar d'amplis recursos de codificació i presa de decisions referides a la informació social i comunicativa. Poden mostrar una elevada capacitat de lideratge, consciència social, empatia natural envers els altres i una consciència quasi intuïtiva de les necessitats alienes. Són hàbils a l'hora de cohesionar grups i fomentar el treball cooperatiu.
- Talent esportiu: tenir habilitats físiques.

Talents complexos

Quan una persona té una combinació d'aptituds direm que té diversos talents, un talent complex. La combinació i interacció d'aquestes aptituds és el que marca la diferència.

Trobem tres tipologies:

- Talent lògic-verbal-memorístic (abans anomenat 'talent acadèmic') En el talent acadèmic es combinen en un grau elevat els recursos verbals, lògics i de memòria. Tenen una alta habilitat en l'emmagatzematge i la recuperació de qualsevol informació que pugui ser expressada verbalment i tingui una organització lògica.
- Talent artístic-figuratiu: aquesta tipologia designa a subjectes amb grans aptituds per a les arts musicals i/o plàstiques. Es defineixen per mostrar aptituds considerables per a la música, la pintura, l'escultura, la fotografia, el disseny o l'escena i, per tant, destaquen en les aptituds espacials, figuratives i creatives, i raonament lògic.
- Talent motriu: es refereix a aquelles persones que tenen uns recursos amplis de codificació sensorial tàctil, equilibri, to muscular, control motriu, coordinació visomotora...

Talents conglomerats

Entenem per talents conglomerats la coexistència d'un talent complex i un talent simple, o de més d'un talent simple.

2.4.3 Precocitat intel·lectual

La precocitat consisteix a mostrar un desenvolupament evolutiu més ràpid que el de la resta de les persones de la mateixa edat cronològica. Els nens i nenes precoços mostren uns recursos intel·lectuals més elevats que la resta dels seus companys de curs mentre té lloc la maduració, una vegada finalitzada, les seves aptituds intel·lectuals s'equilibren amb la resta d'alumnes.

2.4.4 Prodigis

Segons Nuria Otero Martínez (2009) “els alumnes prodigi són aquells que, a edats molt primerenques, són capaços de realitzar un producte admirable i inusual en un camp específic, comparat amb els nivells de rendiment dels adults.”

2.4.5 Geni

Segons Nuria Otero Martínez (2009) “l'alumne geni que seria aquell que posseeix capacitats en intel·ligència i creativitat, han produït una obra important per a la cultura en què viuen i que la societat reconeix i exalta. És similar al de superdotat, però a l'alumne geni se li exigeix, a més d'estar ben dotat intel·lectualment, assolir una obra genial.”

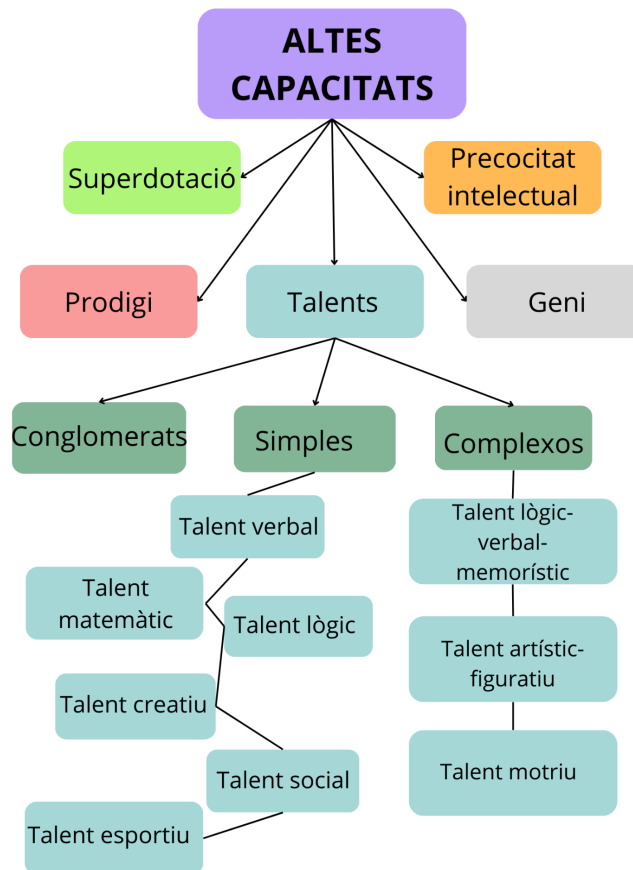

Figura 1: esquema tipologia altres capacitats. Elaboració pròpia.

2.5. Característiques comunes de les persones amb altres capacitats intel·lectuals:

Tot i que hi hagi una gran diversitat entre tots aquests estudiants hi ha alguns elements en comú (Cabezas, 2017)

Fluïdesa: Habilitat per produir idees rellevants a un problema.

Flexibilitat: Competència per trencar amb l'establert i generar noves alternatives i/o perspectives per a les situacions.

Originalitat: Facilitat per produir idees noves i diferents.

També estan classificades en diferents termes: a nivell d'intel·ligència, a nivell d'aprenentatge, a nivell de personalitat, a nivell de conducta, a nivell de creativitat, nivell motivacional i disincronia. (Gómez, 2009)

Nivell d'intel·ligència

- Tenen un vocabulari ric i ampli, amb un gran potencial de comunicació oral i verbal.
- Aprenen a llegir precoçment i són grans lectors.
- Són capaços de memoritzar, recordar i recuperar informació de dades molt diverses amb rapidesa i amb detalls, sense esforç.
- Alta capacitat per resoldre problemes complexos.
- Gran habilitat per resoldre qüestions lògiques i abstractes. Capacitat per establir més enllà dels fets abordats i relacionar conceptes que semblen inconectables.
- Molt bona concentració i persistència si estan motivats i el tema que es tracta els hi interessa.
- Mostren curiositat per saber respostes a qüestions que generalment passen inadvertides per als altres companys de la seva edat.
- Posseeixen una gran percepció espacial i orientació.

Nivell d'aprenentatge

- Són molt independents, prefereixen treballar sols que en grup. Són impacients amb la lentitud dels altres.
- Per a les converses i debats prefereixen les converses amb adults. S'interessen molt més pels temes dels grans.
- Fan aportacions poc usuals i profundes a l'aula.
- Sembla que els pugui mancar atenció, concentració i fins i tot interès, però quan se'ls pregunta, es comprova que estan al corrent de tot.
- Tenen alts nivells de pensament crític i autocrític
- Aprenen ràpidament, amb poca pràctica. Es resisteixen a les tasques repetitives i tenen gran amplitud d'interessos.

Nivell de personalitat

- Socialment, es relacionen bé amb nens més grans i, si ho fan amb més petits, adopten el rol de protector.
- Tenen un gran sentit de l'humor.
- Gran capacitat de lideratge, la resta de companys volen fer grups amb ells i els hi consulten coses. Són capaços d'influir en els seus companys i ser populars.

- Tenen molta empatia envers altres i necessiten ser acceptats. Els afecten les crítiques i el rebuig dels seus companys. Esperen que els altres tinguin valors similars als seus. Necessiten l'èxit i el reconeixement i tenen por del fracàs.
- El seu autoconeixement està molt desenvolupat, ja que saben les seves possibilitats i són conscients dels seus límits.
- Són inconformistes quan tenen un dubte o interès, no deixen de preguntar fins que té sentit clar i lògic el que els expliquen.

Nivell de conducta

- Fan preguntes desconcertants i s'entesten en tenir respostes satisfactòries.
- Els companys de la seva edat no els comprenen, els veuen estranys.
- Utilitzen la seva capacitat en les àrees que els interessin, deixant de banda les altres i això pot afectar negativament en el seu aprenentatge.
- Quan no tenen les altes capacitats detectades, i no se'ls estimula correctament poden tenir problemes de conducta.
- Obliden els detalls en els seus treballs escolars i en els intercanvis d'informació.
- Questionen l'autoritat i els mètodes d'ensenyament, volen fer les coses a la seva manera.

Nivell de creativitat

- Els agrada experimentar maneres noves de fer les coses i generen moltes idees noves.
- Busquen la solució més lògica, encara que no sigui la més habitual i popular.
- Durant el procés, sempre tenen en compte el resultat final.
- Presenten interessos molt variats, des dels més comuns als més exòtics.

Nivell motivacional

- Per tal de realitzar una feina correctament i amb ganes necessiten un tema que els motivi.
- Tenen un coneixement molt més extens d'un tema que dominen, que fins i tot els mateixos professors.
- Quan estan concentrats en el seu treball, o en algun tema que els motiva, no se n'adonen del que passa al seu voltant i els molesten les interrupcions: desatenen la gent i les seves obligacions.

Disincronia

- Síndrome de disincronia s'entén la manca de sincronització en el desenvolupament intel·lectual, social, afectiu, físic i motor d'un nen superdotat. Va ser descrit per Terrassier el 1994.

2.6. Intervenció

2.6.1 Estratègies generals d'intervenció

Hi ha tres línies principals: l'acceleració, l'agrupament i l'enriquiment. (Castelló i Torres, 1999)

- Acceleració: Consisteix en reduir la durada d'algun dels cicles d'ensenyament. L'avenç legalment previst és d'un any per cicle, per tant es poden acumular anys d'acceleració. D'aquesta manera s'haurien de solucionar els problemes d'avorriment i motivació, i les diferències maduratives en l'àmbit emocional. Ara bé, només és recomanable per aquells casos en els quals es pot garantir un sòlid desenvolupament emocional i bones habilitats socials. A més, l'acceleració només té sentit quan es tracta d'alumnes amb talent acadèmic o precocitat, les altres situacions no obtenen cap guany.
- Agrupament: Tracta d'ajudar alumnes amb característiques semblants i donar-los una resposta educativa adient a les seves característiques. Ajuda a millorar la motivació i el rendiment. Aquest agrupament pot comportar canvis curriculars o en la metodologia/activitats. No ha de ser una agrupació total ja que d'aquesta manera és marginador, els alumnes socialitzen segons regles, nivells de comunicació i interacció restringits, sinó que ha de ser un agrupament parcial i flexible, com ara en alguna part de la sessió o en alguna matèria en concret. Cal disposar de recursos físics (espais), personals (docents) i curriculars.
- Enriquiment del currículum: En la majoria de casos es realitza una adaptació curricular individualitzada, ajustant els aprenentatges a les característiques de l'alumne, però respectant que pugui treballar alhora amb el grup classe. L'enriquiment és el recurs de major eficàcia i es pot trobar de les següents formes: ampliacions curriculars, adaptacions curriculars, entrenament metacognitiu i enriquiment aleatori.
- Ampliació de currículum: és l'opció més aconsellable i consisteix en afegir continguts al currículum ordinari. *Ex: si els alumnes estudien els tipus de volcans, l'ampliació*

seria buscar quins tipus de volcans hi ha en els diferents continents i classificar-los en un mapa. Aquest recurs és perfecte per talents acadèmics i precocitat, també si s'amplia només en una àrea seria adient per talents específics.

- Adaptacions curriculars: consisteix a connectar informacions, seguint el currículum crear una vinculació entre els diferents continguts d'una matèria, d'una àrea o si és possible de totes. *Ex: sistema solar tractar planetes, la seva densitat, distància al sol, relacionar-ho amb poemes dels planetes i descobrir perquè la majoria d'ells parlen de la Lluna i Venus.* Aquest recurs beneficiarà als casos de superdotació i talents acadèmics, però també és un benefici per tot un curs determinat d'alumnes i millora la coordinació dels docents.
- Entrenament metacognitiu: recurs utilitzat per aprendre a gestionar els propis recursos cognitius i conductuals. S'han d'utilitzar recursos extracurriculars i això dificulta l'organització, per tal de fer-ho més fàcil s'acostuma a realitzar fora de l'aula i fora de l'horari acadèmic. Els talents simples són els que n'obtenen més beneficis, ja que l'entrenament metacognitiu fa un efecte equilibrador
- Enriquiment aleatori: Planificar activitats/temes basats en els continguts que inclou el currículum i d'altres externes però que estiguin vinculades. L'alumne segons les seves motivacions escull aquells que més li agradin i els treballa de manera paral·lela a classes normals. L'ajustament de les activitats als alumnes és de manera espontània gràcies a les vies d'informació i suggeriments que se li proporciona al docent. Es tracta d'un recurs flexible i aprofitable per tots els alumnes excepcionals.

2.6.2 Eixos bàsics d'intervenció:

Tota intervenció hauria de tenir en compte: (Castelló i Martínez, 1999)

- Completar o ampliar els continguts de cada etapa educativa.
- Treballar especialment els objectius de socialització i les habilitats comunicatives
- Treballar les relacions entre els continguts, d'una mateixa matèria o diferents
- Evitar els continguts memorístics en benefici de construir xarxes d'informació
- Implicar a l'alumne en les activitats d'aprenentatge
- Aplicar sempre que sigui possible els continguts tractats.

3. MARC METODOLÒGIC O INVESTIGACIÓ

3.1 Introducció

El present capítol descriu el marc metodològic que s'ha seguit en aquest estudi de cas sobre altes capacitats a una aula de 4t de primària. Aquesta secció es divideix en diverses parts que detallen la metodologia de recerca, els participants, el disseny, les sessions, les eines de recollida de dades i el procediment d'anàlisi de les dades. L'objectiu d'aquesta metodologia és proporcionar una comprensió clara i detallada del procés de recerca.

3.1.1 Supòsit o punt de partida

Partim de la premissa que els estudiants de 4t de primària amb altes capacitats es troben en una situació única que pot influir de manera significativa en el seu desenvolupament acadèmic, social i emocional. Aquests estudiants, a causa de les seves habilitats excepcionals, poden no trobar-se prou desafïats a l'aula, a causa del currículum escolar estàndard, la qual cosa pot resultar en una falta de motivació i interès per l'aprenentatge. A més, aquesta situació pot generar dificultats emocionals i socials.

Aquesta investigació parteix de la necessitat d'explorar aquesta problemàtica des de diferents perspectives (estudiants, pares, mestres i professionals educatius) per a poder desenvolupar estratègies pedagògiques efectives que permetin atendre adequadament les necessitats d'aquests estudiants per tal que es trobin immersos en un entorn d'aprenentatge enriquidor que fomenti el seu desenvolupament integral i el seu benestar emocional.

3.1.2 Objectius

En aquest treball s'han plantejat diversos objectius principals i diversos objectius específics. Per començar, els objectius generals que es pretenen assolir en aquest treball són:

- Analitzar les percepcions i experiències de l'alumnat de 4t de primària amb altes capacitats i el seu entorn educatiu per a desenvolupar intervencions pedagògiques efectives.

A partir d'aquest objectiu general, han sorgit els següents dos objectius específics:

- Conèixer i identificar les experiències acadèmiques, socials i emocionals de l'entorn escolar de l'alumnat amb altes capacitats, així com els patrons comuns, àrees de conflicte i experiències dels estudiants, famílies i professionals educatius.

- Oferir un suport individualitzat a l'alumnat amb altes capacitats, oferint una retroalimentació constructiva, consells personalitzats i recursos complementaris per a fomentar el seu progrés acadèmic i la seva motivació.

3.2 Enfocament metodològic

Aquest treball de final de grau s'ha desenvolupat seguint una metodologia de recerca qualitativa. Aquest enfocament ens permet explorar les diverses experiències i perspectives dels participants.

“A la recerca qualitativa, el disseny de l'estudi és més flexible i adaptable a l'entorn en comparació amb la recerca quantitativa. Això vol dir que es crea un pla d'acció per apropar-se al tema d'estudi i obtenir informació, considerant com es recolliran les dades, quins investigadors estaran tan involucrats i des de quina perspectiva s'abordarà el fenomen.”

“En aquest enfocament, es dóna més importància a la rellevància de la informació que a l'objectivitat de les dades. Per tant, el disseny de l'estudi s'ajusta segons les circumstàncies de l'entorn per garantir que es capturin els aspectes més rellevants del fenomen d'interès.”
(Bisquerra, 2004)

Per recollir les dades necessàries per a aquesta recerca, es van utilitzar diverses tècniques.

En primer lloc, es van realitzar quatre entrevistes **semiestructurades del subtipus A**.

Segons Bisquerra, R. (2004) “L'entrevista és una tècnica que té com a objectiu obtenir informació de forma oral i personalitzada, sobre esdeveniments viscuts i aspectes subjectius de la persona com les creences, les actituds, les opinions, els valors, en relació amb la situació que s'està estudiant.”

Es poden diferenciar diverses tipologies d'entrevista:

Entrevistes estructurades: enquesta mitjançant qüestionari

Entrevistes semiestructuradas: Es caracteritzen per desenvolupar-se a partir d'un guió aplicat de manera flexible. A vegades s'apliquen amb criteris més directius (en alguns contextos institucionals) i en altres ocasions s'apliquen amb criteris no directius (per exemple, en la recerca de camp). Trobem 3 subtipus:

A) Entrevistes en profunditat (psicològiques, sociològiques, educatives i històries de vida), centrades en aprofundir en les experiències dels subjectes.	B) Entrevistes focalitzades (informants qualificats). Es diferencien de les anteriors en el seu enfocament centrat en un tema o pocs temes.	C) Entrevistes en grup. Són una forma especial d'entrevistes, atès que la comunicació es produeix a partir de la interacció entre diversos subjectes.
Entrevistes informals. No s'utilitza guió predefinit, assumint un enfocament no directiu, se solen utilitzar com a entrevistes exploratòries, prenent la forma de col·loquis més o menys ordenats. L'entrevista clínica pot ser entesa com aquest tipus d'entrevista, però depenent del plantejament del professional que la realitza pot ser directiva o no.		

Figura 2: Taula d'entrevistes. (Latorre and Rincón and Arnal, 1996). Elaboració pròpia.

A més, es va dissenyar i implementar una intervenció pedagògica específica per a aquests alumnes en la matèria d'anglès.

Aquesta intervenció va ser avaluada mitjançant l'ús d'una diana i preguntes de resposta oberta, les quals van permetre recollir les opinions i comentaris dels alumnes sobre la intervenció. Aquesta eina d'avaluació va proporcionar una retroalimentació més completa i detallada dels alumnes.

3.3 Disseny

En el disseny es tindran en compte els següents conceptes: temporalització, disseny de les sessions, mostra de població i instruments.

3.3.1 Temporalització

Aquest treball es va dur a terme durant les meves pràctiques de quart en un centre escolar. Tenint en compte que havia de començar el TFG, em vaig fixar en aspectes que em poguessin cridar l'atenció i que volgués investigar.

Inicialment, vaig decidir treballar sobre la incidència de ser dretà o esquerrà a l'aula, ja que considero que és un tema que pot influir en els estudiants. El problema va ser que no hi havia suficients articles en els quals basar-me, i no vaig poder tirar-ho endavant.

El següent tema en el qual em volia centrar era la influència familiar (problemes, incidències, acompanyament...) en el rendiment acadèmic. Però la meva tutora em va comentar que moltes famílies no serien del tot sinceres, i no obtindria els resultats esperats. Això em va deixar una mica encallada, ja que no tenia més idees que em cridessin l'atenció.

A poc a poc, mentre van anar avançant les pràctiques, em vaig anar entenent molt amb un nen de classe que tenia altes capacitats diagnosticades. Sovint, ell sentia que no podia explicar els temes que li interessaven als seus companys, ja que aquests no estaven interessats i no l'escoltaven, per la qual cosa m'ho explicava a mi. Això em va causar curiositat per aquesta tipologia d'alumnes, i a més a més, al curs de quart de primària on estava realitzant les pràctiques, hi havia quatre alumnes amb un alt rendiment: tres d'ells diagnosticats amb altes capacitats i un altre, sense diagnòstic, però que també tenia un rendiment excepcional. Dos alumnes estaven a la classe A i dos a la classe B, i en fer grups barrejats amb l'altra classe es trobaven.

Un factor clau que també em va motivar a escollir aquest treball va ser que la psicopedagoga de l'escola està especialitzada en altes capacitats i és la fundadora d'una associació de famílies d'alumnes amb altes capacitats. Aquesta especialització va ser gran avantatge per al meu treball.

Durant el mes de **gener**, vaig començar a investigar i informar-me sobre les altes capacitats a partir d'articles, revistes, llibres i altres treballs, amb l'objectiu de desenvolupar el marc teòric del meu TFG. Aquesta tasca em va ocupar tot el **gener i febrer**, ja que havia de compaginar-la amb les festes de Nadal, la reincorporació a la universitat després d'un any de pràctiques i les meves responsabilitats laborals. A més a més, aquesta feina va estar acompanyada d'un seguiment i reunions periòdiques, tant individuals com grupals, amb la meva tutora.

Paral·lelament, durant aquests mesos, vaig tornar a contactar amb l'escola per poder realitzar allà el meu TFG, ja que el meu període de pràctiques havia finalitzat i necessitava obtenir el seu suport i acordar-ho tot amb les tutores. Les tutores em van aconsellar que

centrés els meus esforços en només dos dels quatre alumnes, ja que eren els que disposaven d'un pla individualitzat. D'aquesta manera, tindria l'oportunitat de poder realitzar sessions externes amb ells. A més, vaig buscar l'aprovació de les famílies per dur a terme el procés amb el consentiment adequat. Vaig enviar un correu a la tutora de l'escola i ella el va fer arribar a les famílies. L'endemà, la tutora em va informar que havia rebut una resposta positiva de les dues famílies, havien donat el seu consentiment i es mostraven molt satisfetes amb la proposta.

Un cop tot estava preparat per començar la part metodològica, el primer en què vaig centrar-me va ser en dissenyar els instruments i obtenir una validació, tant de la tutora com d'un professor extern.

El dia **18 de març** vaig realitzar les entrevistes amb els alumnes, una data que vaig acordar amb les tutores per poder conversar amb ells sense que es perdessin cap matèria important. Vaig començar amb l'Alumne 1, qui malgrat els meus nervis inicials, em va facilitar molt la tasca i va respondre a totes les preguntes sense cap dificultat. Després de finalitzar amb l'Alumne 1, va ser el torn de l'Alumne 2, amb qui vaig realitzar la mateixa entrevista. Un cop finalitzades les entrevistes, vaig tornar a casa i les vaig transcriure per recollir idees i així poder començar a dissenyar la meva intervenció a l'aula.

El dia **21 de març**, vaig entrevistar la psicopedagoga de l'escola, especialitzada en altes capacitats. Aquesta trobada va ser molt enriquidora, ja que em va permetre comprendre millor els conceptes, comportaments i actituds d'aquests alumnes. Les seves recomanacions i assessorament van ser de gran valor per a mi, proporcionant-me orientació sobre com realitzar intervencions eficaces amb aquests alumnes.

També vaig tenir l'oportunitat de dissenyar i enviar les entrevistes a les dues tutores dels alumnes. Per la seva comoditat, ja que anaven molt enfeinades, i per la meua també, vam acordar realitzar-les per correu electrònic. A més, com que mantenia un contacte constant amb elles vam poder anar parlant per aclarir qualsevol dubte que poguessin tenir en relació amb l'entrevista.

Un cop realitzades totes les entrevistes, vaig poder dissenyar la meua intervenció, la qual vaig implementar entre **abril i maig**. Les informacions recollides durant les entrevistes van ser fonamentals per al disseny de les sessions. Les sessions amb els estudiants van progressar

adequadament, tot i que es van presentar algun contratemps. Un d'aquests va ser la coordinació de l'hora d'inici de les sessions amb les tutores, ja que els estudiants estaven practicant per a les competències i això va prolongar l'inici de les sessions fins a l'abril.

Un altre desafiament va ser l'absència d'un estudiant un dia a causa de malaltia. No obstant això, afortunadament, l'estudiant A va mostrar una gran disposició i va decidir avançar amb la feina de manera individual a casa, ja que estava molt il·lusionat.

Per concloure, també durant el mes de **maig** vaig decidir dur a terme una entrevista amb les famílies. Havia tingut dubtes sobre fer-les, no obstant això, després d'una reunió amb la meva tutora, la situació es va aclarir i vaig decidir seguir endavant amb les entrevistes. Vaig redactar un correu electrònic amb una explicació detallada i l'entrevista corresponent, i el vaig enviar a la tutora de l'escola perquè el fes arribar a les famílies pertinents. Malgrat que les entrevistes es van realitzar més tard del que hauria estat ideal, em van ser d'ajuda a l'hora d'obtenir resultats i conclusions positives.

3.3.2 Disseny de la intervenció

Gràcies a les entrevistes, vaig poder identificar interessos comuns entre els alumnes. Les entrevistes amb els estudiants em van proporcionar una visió clara: tots dos es trobaven avorrits durant les classes d'anglès, ja que assistien a una acadèmia.

Un altre punt en comú era el seu interès per aprofundir en el coneixement dels autors d'obres famoses. Havien treballat amb alguns d'aquests autors a la classe de plàstica, però tots dos expressaven el desig de profunditzar més en aquest tema. Aquesta informació em va permetre dissenyar una intervenció que s'ajustés a les seves necessitats i interessos.

Les tutores van destacar la necessitat de millorar les habilitats d'escriptura dels dos alumnes, una àrea en la qual necessitaven suport.

La psicopedagoga també va reafirmar la importància de l'aproximació transversal i [l'adaptació curricular](#). A diferència de les tutores, va suggerir l'ús de tecnologies com a recurs addicional per millorar l'aprenentatge dels alumnes.

Els alumnes estaven treballant els verbs en la matèria d'anglès: present simple, present continuous i past simple. Basant-me en això, vaig optar per realitzar una intervenció, que consistia en una adaptació curricular, que incorporés aquests tres verbs en anglès. Per tal que

fos una activitat transversal ho vaig relacionar amb les matèries de plàstica i ciències socials (història).

El treball que haurien de fer els alumnes consistia en el següent: (*Consultar annex III*)

- 1- Aprendre l'ús i la funció dels diferents temps verbals que estaven treballant.
- 2- Triar un artista: Utilitzant llibres o internet per informar-se sobre la vida de l'artista, d'on són, les coses interessants que van fer i per què són famosos. Utilitzant el present simple, el present continu i el passat simple.
- 3- Escollir una obra famosa de l'artista escollit: Observar algunes de les obres d'art famoses de l'artista. Escollir la que més els hi agradava i buscar informació sobre aquesta. Utilitzant el present simple, el present continu i el passat simple.
- 4- Crear la obra: Utilitzant pintures, fang, robes, capsos... representar al seu gust i de forma original l'obra escollida.
- 5- Realitzar una exposició als companys: Un cop tinguessin finalitzades les seves obres, realitzar una exposició pels seus companys i deixar-ho exposat posteriorment al final de l'aula.

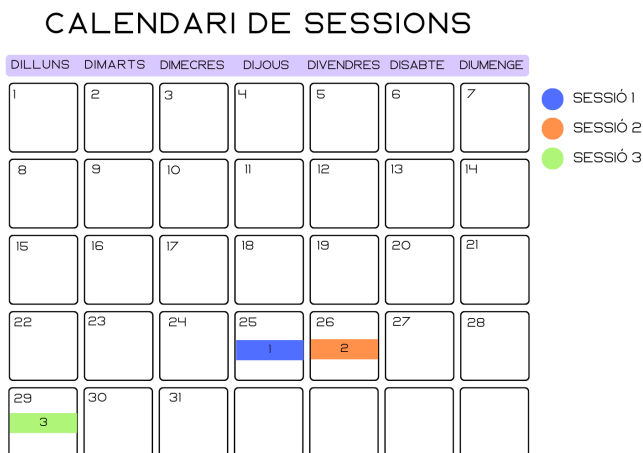
Els motius pels quals vaig escollir fer aquesta intervenció a l'aula van ser els següents:

- Aplicació dels temps verbals: Mitjançant la investigació sobre l'artista i l'anàlisi de les seves creacions, els estudiants posaven en pràctica l'ús dels temps verbals que apresos (present simple, present continu i passat simple) en situacions reals i significatives.
- Incorporació del contingut cultural: Aquesta activitat permetia als alumnes conèixer més sobre un artista concret, la seva trajectòria i treball, mentre que alhora milloraven les seves competències lingüístiques en anglès.
- Estimulació de la creativitat: La segona part del desafiament, que consistia en recrear una de les obres de l'artista, estimulava la creativitat dels estudiants i aplicava el vocabulari i les estructures gramaticals que apresos en una tasca pràctica i creativa.
- Transversalitat: La intervenció integra continguts de diferents matèries, com anglès, ciències socials i educació artística, ajudant els alumnes a veure les connexions entre aquestes àrees.
- Adaptació curricular: L'activitat s'adaptava a les necessitats i interessos dels alumnes, proporcionant suport personalitzat per assegurar que tots poguessin participar i aprendre. L'adaptació curricular consisteix a connectar informacions seguint el currículum, creant una vinculació entre els diferents continguts d'una matèria, d'una àrea o, si és possible, de totes.

3.3.3 Calendari de sessions

Calendari de sessions de la intervenció implementada a l'escola

Abril:

Maig:

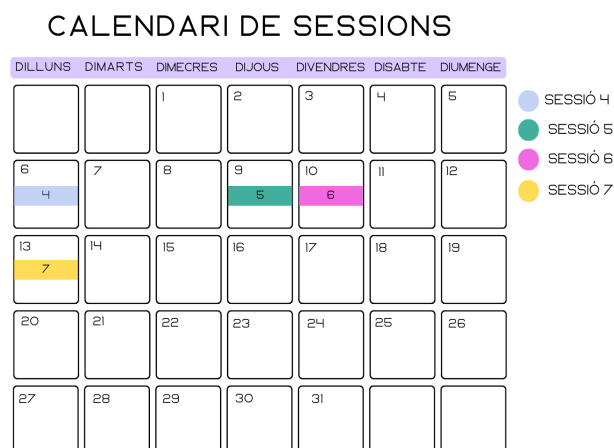

Figura 3 i 4: Calendari sessions Abril i Maig. Elaboració pròpia.

Durant el període comprès entre finals d'abril i principis de maig, es van dur a terme sessions de la intervenció dissenyada. En aquestes sessions, els dilluns, les classes d'anglès tenien una durada d'1 hora i s'impartien conjuntament amb el grup classe. En canvi, els dijous i divendres, les classes s'allargaven fins a 2 hores i es realitzaven amb grups partits. Les dues classes, A i B, es barrejaven en tres grups diferents. Mentre un grup feia anglès, un altre feia català i un altre matemàtiques.

3.3.4 Diari de sessions

Sessió 1: Durant la primera sessió, que va tenir una durada de dues hores, vam centrar-nos en el treball amb tres temps verbals: el present simple, el present continuous i el past simple. Vam començar amb una revisió dels dos primers temps verbals, que els estudiants ja havien treballat anteriorment a l'aula. A continuació, vaig introduir el past simple, explicant-ne les regles i usos.

Per consolidar aquests conceptes, vam realitzar diverses activitats interactives a la pissarra. Aquestes activitats van proporcionar als estudiants una oportunitat per practicar i aplicar els seus nous coneixements de manera efectiva, reforçant la seva comprensió dels temps verbals. Abans de finalitzar la sessió, vaig donar als estudiants una visió general del que faríem a la propera sessió. També els vaig proposar que comencessin a pensar quin autor volien estudiar,

preparant-los així per a la recerca i l'estudi que realitzarien a la següent sessió. D'aquesta manera es mantindria l'interès i la motivació dels estudiants i els facilitaria la seva decisió.

Sessió 2: Durant la segona sessió, que també va tenir una durada de dues hores, vam repassar les tasques que els estudiants havien de realitzar. Després d'aquesta revisió, els estudiants es van dedicar a la recerca exhaustiva sobre els autors seleccionats. Van investigar la vida dels autors: on vivien, l'any del seu naixement i mort, de què van treballar, les seves obres més famoses...

Una vegada van obtenir tota la informació necessària, van procedir a traduir totes les frases a l'anglès, utilitzant principalment els verbs que havien estat estudiant, fent incidència en el past simple.

Sessió 3: La sessió 3 va tenir una durada d'una hora, durant la qual els alumnes es van dedicar a buscar l'obra famosa de l'autor escollit. Primer, van recopilar tota la informació necessària sobre aquesta obra. Després, van començar a traduir les frases a l'anglès, utilitzant principalment els temps verbals que havien estat estudiant, especialment el passat simple.

Abans de finalitzar la sessió, es va parlar i recordar que la propera sessió estaria dedicada a iniciar el disseny de les seves obres d'art. Per aquesta raó, els vaig recomanar que aprofitessin la setmana lliure que tenien (gràcies al pont del Dia del Treballador) per reflexionar sobre les idees originals per a la seva obra, com volien realitzar-la, i quin estil volien seguir.

A més a més, els vaig fer apuntar a l'agenda la necessitat de portar diversos materials a classe. Aquests materials podrien incloure teles, pintures, papers, cartrons, etc.

Sessió 4 i 5: Les sessions 4 i 5 del projecte van destacar per ser les més dinàmiques i intenses. En aquestes sessions, els alumnes es van dedicar principalment a la construcció dels seus quadres i maquetes. Van començar preparant els esbossos, mesurant, dissenyant i planificant meticulosament com volien que fos el seu treball final. Amb tot preparat, van iniciar el procés de construcció, que va incloure tasques com retallar, pintar i muntar les diferents parts dels seus projectes. Va ser un moment emocionant per als estudiants, ja que van poder veure com agafava forma la seva creació i van començar a visualitzar el resultat final del seu esforç i dedicació. Aquestes sessions van fomentar la creativitat dels alumnes i els van permetre posar en pràctica habilitats pràctiques mentre treballaven en els seus projectes artístics.

Sessió 6: La sessió 6 va ser utilitzada per acabar de retocar els últims detalls de les maquetes i els quadres, assegurant que cada obra estigués acabada i preparada per ser presentada.

A més a més, els alumnes van afegir una petita explicació de la seva obra i del seu autor, utilitzant la informació que havien recollit prèviament en les sessions 2 i 3. D'aquesta manera, gràcies a la targeta informativa, es podia posar en context cada obra, permetent a la resta d'alumnes comprendre millor la visió i la intenció de l'autor.

Amb el temps sobrant, els alumnes van començar a preparar la seva exposició, la qual durien a terme a la següent sessió.

Sessió 7: La sessió 7 es va planificar de manera que els estudiants tinguessin el cap de setmana com a marge per practicar per a la seva exposició. Els alumnes van exposar les seves obres i maquetes a la resta dels companys, fent ús de les seves habilitats d'exposició oral en anglès, els estudiants van explicar detalladament la vida de l'artista que havien escollit, així com els aspectes més destacats de cada obra d'art que havien creat. Aquesta explicació no només va incloure la descripció física de les obres, sinó també el context en què es van crear i la inspiració de l'artista, oferint així una visió completa i interessant de les seves creacions.

Aquesta sessió no només va ser beneficiosa pels alumnes amb altes capacitats, sinó que els altres alumnes van poder escoltar les exposicions i conèixer a dos nous artistes i les seves obres.

(consultar evidències annex IV)

3.4 Context

En aquesta secció es proporcionarà una descripció de la població objecte d'estudi, seguida dels instruments utilitzats per a la recopilació de dades i, finalment, es detallarà el procediment emprat per a la comprovació de la hipòtesi i els objectius establerts.

3.4.1 Mostra d'estudi

L'estudi en concret es va realitzar en una escola concertada, de caire religiós, situada al centre de Tarragona. L'escola compta aproximadament amb 800 alumnes i un equip de més de 50 professors, que treballen conjuntament per oferir una educació integral i de qualitat.

Aquesta mostra inclou diversos grups relacionats amb l'educació d'alumnes amb altes capacitats i ens ofereix una perspectiva holística dels diversos perfils involucrats en

l'educació i el suport d'aquests alumnes, incloent-hi professionals de l'educació, els mateixos estudiants i els seus pares.

Els entrevistats van ser els següents:

- a) Una psicòloga escolar que té una especialització en altes capacitats, per a obtenir una comprensió més profunda del suport i els recursos disponibles per als alumnes amb aquestes necessitats especials dins de l'entorn escolar.

La psicopedagoga té un **perfil professional** molt divers. Compta amb vint anys d'experiència com a professora universitària, principalment a la Universitat de Tarragona i més recentment al Vendrell, on imparteix classes de processos i contextos educatius, supervisa pràcticums de tercer i quart curs, i gestiona treballs de fi de grau (TFGs) i participa en tribunals. A més, ha estat coordinadora de la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAT) durant deu anys, realitzant orientacions i assessorant en temes de plans individualitzats (PI).

També ha dirigit el seu propi gabinet de psicopedagogia durant quinze anys, treballant amb diferents professionals i adquirint una àmplia experiència en atenció a la diversitat i trastorns d'aprenentatge. La seva formació i activisme en altes capacitats van començar arran de la detecció de les altes capacitats del seu fill, ja que volia d'entendre el seu fill una mica més bé. Això la va portar a escriure un conte i juntament amb unes altres 5 famílies a fundar l'associació Atena de Tarragona i Terres de l'Ebre, que avui compta amb 150 famílies. Va ser presidenta d'aquesta associació durant quatre anys i continua activa com a sòcia, treballant intensament per la causa de les altes capacitats i lluitant per tal que no sigui un tema tabú.

A nivell de formació, és pedagoga de formació, especialitzada en pedagogia terapèutica, i ha completat màsters en dislèxia i logopèdia, així com una tesi doctoral en noves tecnologies.

- b) Dos alumnes que han estat identificats com a altes capacitats, per a recollir les seves experiències, reptes i necessitats des del seu punt de vista personal com a estudiants.
- c) Professors que treballen directament amb alumnes amb altes capacitats, per a entendre les seves percepcions sobre l'atenció educativa que s'ofereix i les estratègies que poden ser més efectives per al seu aprenentatge.
- d) Els familiars dels dos alumnes amb altes capacitats, ja que ells també tenen un paper crucial en el suport i el desenvolupament dels seus fills, i les seves perspectives poden oferir una visió única sobre les necessitats i els reptes dels alumnes amb altes capacitats.

3.4.1.1 Taula codificacions entrevistes

ID	Gènere	Classificació
1	Home	Alumne altes capacitats (1)
2	Home	Alumne altes capacitats (2)
3	Dona	Psicopedagoga
4	Dona	Tutora classe A
5	Dona	Tutora classe B
6	—	Família alumne 1
7	—	Família alumne 2

Figura 5: Taula codificacions entrevistes. Elaboració pròpia.

3.4.2 Instruments

Els recursos utilitzats en aquest treball han estat seleccionats per recopilar informació rellevant per tal d'assolir els meus objectius i a arribar a conclusions significatives.

Aquests instruments són de caràcter qualitatiu, amb resultats descriptius.

Per una banda, tenim un conjunt de diverses entrevistes i, per altra banda, tenim la intervenció realitzada a l'aula.

En el següent esquema es mostra la relació entre els instruments emprats i els respectius objectius específics.

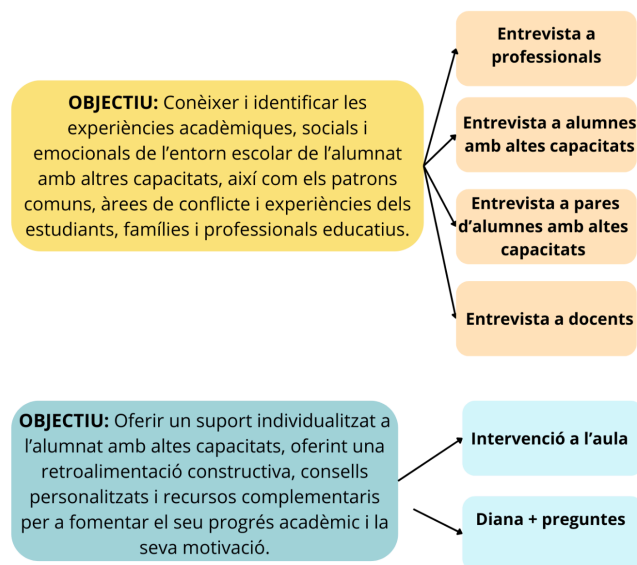

Figura 6: Relació entre objectius i instruments. Elaboració pròpia.

3.4.2.1 Entrevista a alumnes amb altes capacitats

[\(ID1, ID2\)](#)

Aquest instrument m'ha servit per tal de conèixer millor als alumnes amb altes capacitats. M'ha permès explorar com se senten a l'escola, si s'avorreixen a classe, la seva interacció i relació amb els companys, i els seus interessos i aficions. Gràcies a aquesta entrevista, he pogut dissenyar activitats adaptades als seus interessos i adaptades a les àrees on mostren més dispersió i avançament.

Les preguntes d'aquesta entrevista estan dirigides a dos alumnes diferents, els quals són els subjectes de l'estudi de cas que estic realitzant. Aquesta entrevista va ser realitzada de forma presencial per poder captar tota la informació de manera més precisa i també per tenir la flexibilitat d'afegir preguntes o dirigir la conversa de manera efectiva. A més a més, la intenció era que l'entrevista fos una experiència càlida i propera per als alumnes.

Les preguntes de l'entrevista són les següents:

- 1- Què t'agrada fer fora de l'escola? Quins són els teus hobbies/aficions...?
- 2- De l'escola, quines són les teves matèries preferides o les activitats que trobes més interessants? Per què?
- 3- T'agrada com treballes a l'escola? En cas afirmatiu, per què? En cas negatiu, com t'agradaria que fossin les classes si poguessis treballar d'una manera diferent?

- 4- Els mestres que fan per ajudar-te a millorar en l'escola? Estàs content en com t'ajuden? En què creus que podrien ajudar-te més?
- 5- Hi ha alguna cosa que trobis difícil a l'escola? Com aconsegueixes que et surti bé?
- 6- Si pensem en el futur, com et veus d'aquí a uns anys? Quins són els teus somnis?
- 7- De què t'agradaria aprendre més? Quins són els temes que t'agradaria explorar més a fons i que no es treballen a l'escola?
- 8- T'avorreixes a les classes? En cas afirmatiu, per què creus que és? Què fas quan això passa?
- 9- Com et sents amb els companys i companyes de classe? Et sents igual o diferent d'ells? Quines coses teniu en comú i quines no?

3.4.2.2 Entrevista a professionals

(ID3)

Aquest instrument m'ha servit per poder comprendre més profundament el concepte d'altres capacitats, entendre millor els estudiants i les seves famílies en aquest context i saber com poder abordar-ho dins de l'entorn educatiu, especialment a l'aula.

Les preguntes d'aquesta entrevista estan dirigides a una psicopedagoga que està especialitzada en altres capacitats i que també exerceix a l'escola on es porta a terme l'estudi de cas relacionat amb aquest treball. Aquesta entrevista es va realitzar de forma presencial per poder captar tota la informació de manera més precisa i també per tenir la flexibilitat d'afegir preguntes o dirigir la conversa de manera efectiva. També amb la intenció que l'entrevista era que fos més càlida i propera.

Les preguntes de l'entrevista són les següents:

- 1- Preguntar per la seva formació.
- 2- Quins són els motius que li van fer especialitzar-se en altres capacitats?
- 3- Segons la seva experiència, quins són els signes o indicadors que es poden observar en els infants que podrien tenir altres capacitats?
- 4- Com s'aborden les necessitats educatives especials de l'alumnat amb altres capacitats a la vostra escola?
- 5- Quin paper poden dur a terme els mestres si a l'aula hi ha un alumne amb altres capacitats?

- 6- Segons el seu coneixement, quines estratègies o pràctiques educatives creus que són més eficaces per a l'ensenyament i aprenentatge dels alumnes amb altes capacitats?
- 7- Quins mètodes s'utilitzen a l'escola per a identificar l'alumnat amb altes capacitats i avaluar-los correctament?
- 8- Basant-se en la seva experiència, podries explicar breument com treballar amb infants amb altes capacitats dins de l'escola? Quin és el teu paper?
- 9- Per la seva experiència, quins consells donaries a les famílies d'infants amb altes capacitats?
- 10- Creus que el sistema educatiu millorarà de forma beneficiosa per l'alumnat amb altes capacitats?
- 11- Per finalitzar, com et sents al dirigir una associació de famílies amb infants amb altes capacitats? Quines són les temàtiques que més treballem?

3.4.2.3 Entrevista a famílies d'alumnes amb altes capacitats

[\(ID6, ID7\)](#)

Aquesta eina m'ha proporcionat una comprensió més profunda del comportament i les circumstàncies dels alumnes en el seu entorn familiar, permetent-me entendre'ls més enllà de l'entorn escolar. També m'ha permès conèixer les opinions dels pares sobre l'escola i obtenir una perspectiva directa de la seva experiència. Amb aquesta informació podré millorar el suport cap als alumnes i establir una relació més estreta i propera amb ells.

Les preguntes de l'entrevista són les següents:

- 1- Quins desafiaments us heu trobat com a pares d'un nen amb altes capacitats?
- 2- Quines han estat les principals preocupacions o reptes que heu enfrontat com a pares en relació amb les necessitats d'aprenentatge dels seus fills?
- 3- Com creieu que estan percebent els seus fills la seva experiència escolar?
- 4- Quines estratègies o suports implementeu a casa per fomentar el desenvolupament acadèmic i emocional dels seus fills?
- 5- Quina és la vostra opinió sobre el suport que l'escola ofereix als alumnes amb altes capacitats? Quines actuacions proposaríeu per implementar-se?
- 6- Quines activitats o interessos específics mostra el vostre fill fora de l'escola?

3.4.2.4 Entrevista a docents

(ID4, ID5)

Aquest instrument m'ha servit per tal de poder conèixer millor els mètodes i intervencions que els docents utilitzen a l'aula, així com les seves opinions sobre aquestes estratègies. També m'ha permès comprendre les dificultats amb les quals es troben i com les afronten. Amb aquesta informació, he pogut millorar el meu suport als alumnes i adaptar estratègies per a l'hora de realitzar la intervenció.

Les preguntes d'aquesta entrevista es dirigeixen a dues professores diferents: la tutora de 4t A, que és també la tutora dels dos alumnes que estan sotmesos a l'estudi de cas, i la tutora de 4t B, que dona classe a aquests dos alumnes en diverses matèries. L'entrevista s'ha realitzat per correu electrònic perquè sigui més fàcil i ràpid, ja que les dues professores tenen poc temps i estan molt enfeinades. Això ha permès que hagin pogut respondre quan els hi ha estat més convenient, sense la pressió d'un temps específic i amb la comoditat d'oferir les seves respostes amb detall.

Les preguntes de l'entrevista són les següents:

- 1- Quines estratègies utilitzaries per aconseguir que els alumnes amb altes capacitats estiguin atents i trobin reptes a l'aula?
- 2- Quins mètodes o recursos trobes més efectius per als alumnes amb altes capacitats?
- 3- Quins desafiaments penses que poden sorgir en treballar amb alumnes amb altes capacitats a l'aula? Com els abordes?
- 4- Quins reptes o dificultats has observat que els alumnes amb altes capacitats han enfrontat a l'aula?
- 5- Com has percebut el desenvolupament emocional i social dels alumnes amb altes capacitats a l'escola?
- 6-- Si un mestre es troba amb un cas d'altres capacitats a l'aula, quins consells li donaries?
- 7- Com podem millorar com a educadors per atendre les necessitats d'aquests alumnes?
- 8- Com creus que la presència d'alumnes amb altes capacitats afecta la dinàmica de l'aula i la interacció amb altres estudiants?
- 9- Quines dinàmiques implementes per tal que hi hagi un ambient inclusiu entre els alumnes?
- 10- Quina és la teva opinió sobre el suport i els recursos disponibles a l'escola per als alumnes amb altes capacitats?

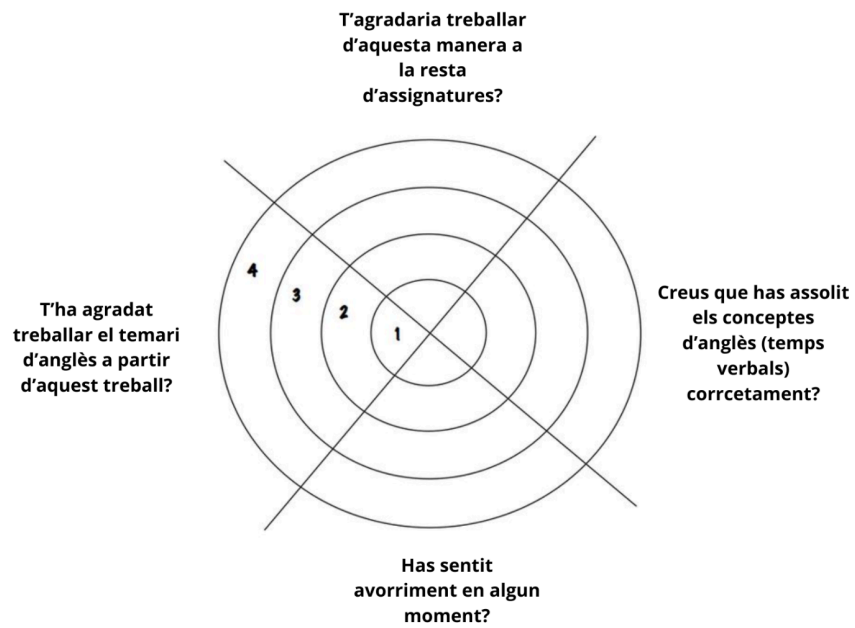
3.4.2.5 Diana i preguntes satisfacció

A través d'una diana, es va preguntar als alumnes la seva opinió sobre la intervenció realitzada. Els vam demanar si s'havien sentit a gust amb el tema preparat, si s'havien sentit motivats, si els agradaria continuar treballant amb projectes d'aquest estil i si consideraven que havien assolit els conceptes.

A més, es van incloure tres preguntes addicionals per obtenir una retroalimentació més detallada:

- Què és el que més t'ha agradat? Aquesta pregunta permetia als estudiants reflexionar sobre els aspectes positius de la intervenció
- Què és el que menys t'ha agradat o quina cosa faries diferent? Amb aquesta pregunta, esperàvem identificar qualsevol aspecte de la intervenció que no hagués satisfet completament les expectatives dels alumnes o que podria millorar-se en futures ocasions.
- Opinió general: Aquesta pregunta donava als alumnes l'oportunitat d'expressar les seves opinions de manera més general i lliure, permetent-nos conèixer les seves impressions globals sobre el projecte.
- Amb aquesta diana d'autoavaluació, vam assegurar-nos de recopilar una àmplia varietat de perspectives dels alumnes, cosa que ens ajudaria a avaluar l'efectivitat de la intervenció i a identificar possibles àrees de millora per a futurs projectes similars.

Es va escollir aquest mètode d'avaluació perquè és una eina habitualment utilitzada a l'aula i, per tant, ja era familiar per als alumnes. Els estudiants ja estaven acostumats a aquest tipus de procediment i a més a més és una eina senzilla i ràpida, cosa que va facilitar molt l'adaptació i la comprensió del procés avaluatiu.

- Què és el que més t'ha agradat?

- Què és el que menys t'ha agradat o quina cosa faries diferent?

- Opinió general:

Figura 7: Diana de satisfacció. Elaboració pròpia.

4. RESULTATS

4.1 Anàlisi de resultats

4.1.1 Entrevistes Alumnes altes capacitats

(ID1, ID2) (podem trobar aquestes entrevistes a Annex II)

En aquesta secció, es busca extreure i sintetitzar la informació més rellevant de les entrevistes realitzades a dos alumnes amb altes capacitats. A més, es pretén contrastar i comparar les diferències i similituds entre l'Alumne 1 i l'Alumne 2.

1. Motivació i Interessos Extracurriculars:	
Alumne 1	L'alumne expressa un gran interès pels videojocs i jocs de taula, especialment aquells que li permeten ser creatiu i autònom, com ara el Minecraft i els jocs de construcció de trens. L'Alumne destaca les seves ganes d'explorar, crear i aprendre a través de l'experimentació no guiada: <i>“M'agraden molt els jocs els que tu fas coses al teu compte, per exemple construir ciutats, I que vas tu pel teu compte i ningú te diu tens que fer això i tens aquests objectius. I tu pots fer, jugar amb el model que vulguis.”</i>
Alumne 2	L'alumne manifesta un interès especial pel pàdel, la construcció amb materials reciclats (com ara els "palillos" de gelat) i les manualitats. Per exemple diu que té interès amb els vaixells i ja ha fet un galió.
2. Assignatures	
Alumne 1	L'alumne destaca la seva preferència per la plàstica, especialment per poder estudiar i conèixer autors que l'interessen, com Picasso i Van Gogh. Té una gran curiositat per conèixer tots els diferents autors. L'alumne, en canvi es mostra avorrit en algunes assignatures, com música, matemàtiques i anglès, perquè ja ha adquirit coneixements avançats fora de l'escola ja sigui en acadèmia, una banda de música o per fonts pròpies de curiositat. Els motius pels quals creu que s'avorreix és a causa de la repetició dels conceptes o per falta d'interès. <i>“A vegades perquè és una mica repetitiu o</i>

	<i>perquè, doncs a ver jo..., no m'interessa tant com altres coses."</i>
Alumne 2	<p>Les assignatures que prefereix fer l'Alumne 2 són Steam, Aventures i Socials. Assignatures de l'àmbit científic i tecnològic.</p> <p>L'alumne esmenta que s'avorreix a les classes de Matemàtiques i Anglès. A Matemàtiques, l'avorriment prové de la dificultat del material, mentre que a Anglès, és perquè ja coneix gran part del contingut gràcies a les classes d'acadèmia. <i>"Faig 2 hores a la setmana d'anglès. Per exemple hi va haver una vegada que estàvem fent el tema de la descripció d'una persona i estàvem fent el mateix al cole i a l'acadèmia."</i></p>
3. Treball a l'aula	
Alumne 1	<p>A l'alumne li agradaria poder fer classes més dinàmiques, interactives i manuals, a través de jocs educatius, jocs de taula, jocs amb l'ordinador... i fins i tot amb vídeos de YouTube. <i>"Potser, per exemple, posar més vídeos d'aquests de YouTube dels educatius, perquè com que molt algú... els temes d'escriure de castellà o català, potser ens en posen només un o dos."</i></p>
Alumne 2	<p>L'alumne expressa que li agradaria que les classes incloguessin més manualitats. I també que a l'assignatura de Plàstica expliquin més coses d'alguns pintors.</p>
4. Desafiaments Acadèmics	
Alumne 1	<p>L'alumne menciona que les setmanes amb molts exàmens i deures són difícils de gestionar. Tot i així, té bones estratègies d'estudi com ara fer-se resums que l'ajuden a estudiar.</p>
Alumne 2	<p>L'alumne troba les divisions a Matemàtiques especialment difícils i practica a casa per tal de millorar-les.</p>
5. Perspectives de futur:	
Alumne 1	<p>La seva principal aspiració és ser arquitecte. <i>"En el futur de treballar, el que m'agradaria més és arribar a ser arquitecte."</i> Si no té altres opcions</p>

	com ara treballar en un parc d'atraccions, fer de paleta com el seu pare o ser músic, ja que participa a la banda de música de Tarragona.
Alumne 2	L'alumne es veu treballant com a arquitecte en el futur, una professió que combina els seus interessos en la construcció i la creativitat. A més, l'alumne també es mostra interessat per la música, tocant la bateria, encara que només practica per plaer personal. <i>“No sé, també faig musica. Toco la bateria, però només practico.”</i>
6. Relacions Socials:	
Alumne 1	L'alumne recalca que se sent incòmode amb alumnes que no treballen bé i fan la feina mal feta, en canvi, s'ho passa bé amb els que fan la feina ben feta i de forma divertida. Les seves afinitats amb companys que comparteixen interessos comuns, com els videojocs, són un punt de partida per crear vincles socials.
Alumne 2	L'alumne destaca que se sent molt a gust amb els companys de classe, ja que l'ajuden molt. També diu que troba semblances amb els companys en interessos com els romans, la construcció, la robòtica, en canvi, alguns companys no comparteixen el seu interès per la ciència, com ara amb l'estudi del cos humà.

Figura 8: Anàlisi resultats entrevistes Alumne 1 i 2. Elaboració pròpia.

Els dos alumnes mostren una gran varietat d'interessos extracurriculars, des dels videojocs i jocs de taula fins al pàdel i les manualitats. També tenen una gran curiositat per conèixer els autors de les obres que treballen a plàstica, i opinen que la informació que reben a classe és insuficient i desitjant ampliar els seus coneixements.

Pel que fa a les seves preferències acadèmiques, tots dos tenen una preferència per les assignatures creatives, però es mostren avorrits en algunes àrees com les matemàtiques i l'anglès, tot i que per raons diferents. L'assignatura d'anglès és avorrida per ells, ja que tots dos van a acadèmia. En matemàtiques, l'Alumne 1 ho troba fàcil i repetitiu, mentre que l'Alumne 2 ho troba difícil i per aquest motiu no hi presta l'atenció necessària.

En termes de treball a l'aula, tots dos alumnes prefereixen un enfocament més interactiu i pràctic, l'Alumne 1 que prefereix l'ús de jocs educatius i vídeos de YouTube, i l'Alumne 2 prefereix més manualitats.

Tots dos alumnes aspiren a ser arquitectes en el futur, encara que l'Alumne 1 també considera altres opcions. En termes de relacions socials, l'Alumne 1 prefereix companys que fan la feina ben feta i de forma divertida, mentre que l'Alumne 2 se sent còmode amb els companys de classe que l'ajuden i comparteixen interessos similars.

4.1.2 Entrevistes docents

[\(ID4, ID5\)](#) (podem trobar aquestes entrevistes a Annex II)

En aquesta secció, es busca extreure i sintetitzar la informació més rellevant de les entrevistes realitzades a les dues mestres que han estat treballant durant aquest curs amb els dos alumnes amb altes capacitats. A més, es pretén contrastar i comparar les diferències i similituds entre els diferents punts de vista de les dues docents.

Docent de classe A

El docent de la classe A subratlla la importància de **plantejar preguntes i reptes** relacionats amb els continguts treballats a l'aula per mantenir l'atenció dels alumnes amb altes capacitats. Un mètode efectiu per a aquests alumnes és realitzar **treballs d'investigació** transversals basats en temes que ells mateixos han proposat. Encara que pot ser difícil trobar un mètode d'investigació ordenat, és fonamental **guiar** aquests alumnes, **acompanyar-los i proporcionar-los estratègies** per realitzar una investigació adequada a la seva edat i nivell. També és important conèixer les inquietuds dels alumnes i assegurar-se que completen adequadament les tasques assignades abans de començar els seus treballs d'investigació.

Les **dificultats** més grans amb les que es troben els professors és amb la desconexió que fan aquests alumnes durant les classes, ja que tenen els conceptes que s'estan treballant ja els tenen assolits i s'avorreixen. *“Els educadors podem millorar tenint més suport i més formació per tal de poder atendre millor les seves necessitats.”*

El **desenvolupament social i emocional** dels alumnes amb altes capacitats també pot ser complicat a l'escola, ja que sovint tenen dificultats per connectar amb els seus companys i poden sentir-se aïllats. *"En general, els alumnes que jo he tingut emocionalment crec que els costa entendre el que els passa i això fa que sovint desconnectin i quedin absorts en el seu món, a nivell social algunes vegades els costa una mica encaixar amb els companys perquè tenen interessos diferents."*

La docent assegura que tenir un alumne amb altes capacitats a l'aula afecta **la dinàmica**, ja que al tenir una gran ràtio d'alumnes, no els pot atendre de la forma adequada. *"Penso que em falta formació per tal de poder-los atendre millor; també se'm fa difícil perquè tenim grups molt nombrosos amb necessitats diferents que costa de poder atendre a tots segons les seves necessitats."*

Docent Classe B

El docent subratlla la importància d'**adaptar les estratègies educatives a cada alumne**, ja que les seves motivacions i interessos poden variar significativament. *"Cada alumne és molt diferent a la resta i els seus interessos i motivacions varien molt."* Una estratègia eficaç és la inclusió d'activitats que requereixin **l'ús de l'ordinador, la recerca i la creació d'elements digitals**. Això pot mantenir l'atenció dels alumnes amb altes capacitats i proporcionar-los desafiaments que estimulin el seu aprenentatge.

Un dels mètodes i recursos d'ensenyament que la docent troba molt adient és utilitzar **equips de treball homogenis** formats per alumnes acadèmicament destacats, ja que això permet a aquests alumnes estimular-se mútuament i poder anar més enllà de la tasca. *"A l'aula faig molt de treball cooperatiu on hi ha diferents tasques a realitzar i l'alumnat amb més capacitats pot assumir uns reptes més grans que altres companys."*

En el cas dels grups heterogenis o del grup classe, la presència d'alumnes amb altes capacitats pot ser estimulante, enriquint les activitats i fomentant reflexions més profundes. Això beneficia tot el grup i als mestres. *"Els mestres no hem de tenir por a ser qüestionats, sempre amb límits, però crec que també és estimulante per a nosaltres."*

Aquests alumnes també poden estar interessats a **ajudar als seus companys** a comprendre

alguns conceptes donats a classe, tot i que no és la seva obligació.

També suggereix oferir **tasques paral·leles** que ampliin el coneixement treballat a l'aula i fomentin el raonament crític.

Els alumnes amb altes capacitats tendeixen a avorrir-se a l'aula i molts cops rendeixen menys que els seus companys. Per abordar-ho, la docent realitza **tutories individuals** per motivar-los i escoltar les seves inquietuds. Durant les activitats d'aula, és essencial **seguir de prop el seu desenvolupament** per assegurar que es mantinguin compromesos.

És molt important parlar amb aquests alumnes, conèixer-los, saber que els hi interessa i que els motiva.

A vegades aquests alumnes es poden sentir fora de lloc, ja que les actituds dels seus companys són molt infantils o fan les classes a un ritme molt més lent. Però per sort amb aquests alumnes les relacions socials no s'han vist afectades. *“Hem tingut sort amb aquest alumnat, està molt integrat a l'aula i té un molt bon grup d'amics. No hi ha diferències en relació a altres.”*

Per tal que hi hagi un bon ambient inclusiu amb els companys la docent proposa fer:

- **treballs cooperatius amb tasques de diferents nivells**, permetent que cada alumne participi segons la seva capacitat.
- **treballs individuals amb preguntes extres** de reflexió, recerca o connexió amb altres àrees.
- **converses de gran grup** on els alumnes poden compartir les seves opinions i coneixements.

Per tal de millorar com a educadors i poder atendre les necessitats d'aquests alumnes és necessària la **formació formal i no formal**. **Escoltar a les famílies** també és crucial per orientar adequadament les activitats d'ampliació o bé per no realitzar cap modificació del currículum, ja que són les famílies les que decideixen.

Els recursos que proporciona l'escola són **escassos**, *“al final depèn del professor de l'aula i tota la responsabilitat recau en la mateixa persona. És complicat de gestionar, crear materials i de pensar activitats exclusives per aquests alumnes, o d'altres que també necessiten atenció individualitzada amb les ràtios que tenim.”* No obstant això, tenir una **experta** en el tema a l'escola ajuda a guiar el professorat que ho necessita.

Figura 9: Anàlisi resultats entrevista docents. Elaboració pròpia.

Els docents de la Classe A i la Classe B coincideixen en la necessitat d'adaptar les estratègies educatives per als alumnes amb altes capacitats, però enfoquen les seves solucions de manera diferent. La tutora de la classe A recomana treballs d'investigació transversals basats en temes proposats pels alumnes, amb una guia i suport constants per assegurar una investigació adequada. La tutora de la classe B prefereix l'ús de treballs cooperatius en equips homogenis i activitats digitals per estimular els alumnes.

Ambdós docents assenyalen la importància de més formació i suport per al professorat per gestionar millor aquestes necessitats especials. També reconeixen el risc d'avorriment en aquests alumnes si no es proporcionen reptes suficients, i la necessitat d'activitats personalitzades per mantenir-los motivats.

Finalment, ambdós docents destaquen la complexitat de gestionar grups nombrosos amb necessitats diverses, i la importància de tenir més recursos per poder atendre adequadament aquests alumnes dins de l'aula.

4.1.3 Entrevistes família

[\(ID6, ID7\)](#) (podem trobar aquestes entrevistes a Annex II)

En aquesta secció, es busca extreure i sintetitzar la informació més rellevant de les entrevistes realitzades a les famílies dels dos alumnes amb altes capacitats. A més, es pretén contrastar i comparar les diferències i similituds entre els diferents punts de vista de les dues famílies i poder veure i entendre com ho han viscut de primera mà.

1.Desafiaments	
Família Alumne 1	La família de l'Alumne 1 el primer repte amb el qual es van trobar va ser assimilar el diagnòstic. Abans del diagnòstic, diverses tutores van comentar que el nen es distreia molt a classe, però això no semblava afectar el seu aprenentatge ni causava problemes a l'aula. La pandèmia de la Covid-19 va retardar l'avaluació i l'ajuda de professionals especialitzats, afegint més dificultat al procés.
Família Alumne 2	La família L'Alumne 2 han afrontat diversos desafiaments des que era

petit. Des del principi, l'alumne es va mostrar molt despert i xerraire, amb un vocabulari molt ampli. A l'etapa d'infantil, destacava per la seva rapidesa en l'aprenentatge i una gran memòria, però alhora era molt despistat, sovint es deixava coses i semblava estar en el seu propi món. Aquest comportament va començar a ser un problema perquè perdia o es deixava constantment les coses.

“El pas de 1r a 2n de primària va ser especialment difícil. De sobte, va començar a tenir actituds desafiantes, contestar malament, plorar, cridar i inclús algun dia algun atac d'ansietat si no li sortia alguna cosa a la primera.” Dos aspectes que els pares han estat treballant amb ell constantment.

Aquesta dificultat per gestionar les emocions sovint afecta la seva relació amb la germana, qui a vegades rep la descàrrega emocional de l'Alumne 2. Tot i així aquests aspectes han anat millorant amb l'ajuda d'un psicòleg.

“L'Alumne 2 al tenir una gran diferència entre l'edat mental i l'emocional té una disincronia i això li provoca que sovint no sap controlar els seus sentiments.”

A més, la família ha detectat que l'Alumne 2 és molt "quadriculat" i li costa cedir o negociar si està convençut que té la raó. Té un fort sentit de la justícia i li costa ignorar les situacions que considera injustes. Aquests aspectes, juntament amb la rigidesa i la resiliència, són grans desafiaments que treballen diàriament amb ell.

“Ell és perfectament conscient del què li passa... sovint quan s'enfada molt ens diu: “Mama/papa no em puc controlar..... no em puc controlar quan m'enfado”.

Un altre desafiament diari és fer que faci els deures i estudiï quan té exàmens. La família ha de lluitar molt perquè l'Alumne 2 faci les tasques escolars de bon grat, i sovint només les fa perquè sap que no pot guanyar aquesta batalla amb els seus pares. Pel que fa als exàmens, sol estudiar el dia abans i poca estona, confiant en el que escolta a classe.

2. Preocupacions	
Família Alumne 1	<p><i>“La principal preocupació de tots els pares és que el seu fill sigui feliç i, per sort, l’Alumne 1 ha sigut sempre un nen molt alegre.”</i> Tot i això, l’enorme curiositat i els possibles problemes de socialització del seu fill, són motius de preocupació. Volen assegurar-se que el seu fill tingui les eines necessàries per satisfer la seva curiositat i desenvolupar-se socialment sense problemes.</p>
Família Alumne 2	<p><i>“La nostra gran preocupació és que sigui un nen feliç, que ho és.”</i></p> <p>Les relacions socials, també són una gran preocupació, com que no li agrada l'esport (tot i que els pares l’han intentat apuntar a diversos esports), sovint se sent diferent als altres nens durant les hores de pati, on el futbol i el bàsquet són activitats molt comunes. Els pares es preocupen que aquesta diferència el faci sentir aïllat o estrany.</p> <p><i>“Sempre quan arriba a casa la pregunta és: Què és el que t’ha agradat més avui? Com ha anat l’hora del pati?, ens preocupa molt les seves relacions socials i d’amistat.”</i></p> <p>Una altra preocupació és que es desanimi amb els estudis i perdi la motivació, cosa que podria portar al fracàs escolar. Els pares s'esforcen perquè l’Alumne 2 entengui la importància de mantenir l'hàbit d'estudi, ja que arribarà un moment en què no podrà dependre només del que escolta a classe. Molts nens amb altes capacitats acaben tenint fracàs escolar i no volem que això a ell li passi.</p>
3. Experiència escolar	
Família Alumne 1	<p>El nen sovint es queixa d'avorriment a classe, però quan els temes li interessen, torna a casa molt emocionat i amb ganes d'explicar el que ha après. <i>“De totes maneres, la seva actitud ha canviat molt a millor des de que fa les tasques que si li han assignat pel seu pla individualitzat i des de que fa el projecte del teu TFG.”</i></p>
Família Alumne 2	<p>La família creu que, en general, l’alumne és feliç a l'escola. Li agrada anar-hi, tot i que algunes tardes li costa més segons les matèries que té.</p>

	<p>De vegades, es frustra i plora perquè s'avorreix molt en algunes classes o no té connexió amb la mestra.</p> <p><i>“Nosaltres li diem que a la vida hi haurà persones/coses que t'agradaran més o menys i que sempre li hem de treure la part positiva i afrontar les adversitats amb la millor actitud.”</i></p>
4. Estratègies i Suports a Casa	
Família Alumne 1	<p>La família accepta que el que més els hi ha costat tant als pares com als fills ha sigut controlar la intensitat amb la que es viuen les emocions.</p> <p><i>“Tendeix molt a polaritzar les emocions, expressant-les com a meravelloses o catastròfiques.”</i> Amb l'ajuda d'una psicòloga, han trobat eines per ajudar-lo a relativitzar situacions extremes i a veure que no tot és blanc o negre.</p> <p>Acadèmicament, el nen és responsable i porta la feina al dia sense necessitat de molta supervisió. Els pares han centrat els seus esforços en ajudar-lo a ser endreçat i ordenat en el seu estudi i deures, més que en haver-lo d'ajudar amb els continguts donats</p>
Família Alumne 2	<p>La família de l'Alumne 2 fa moltes coses per mantenir-lo motivat i feliç. Li agraden molt les exposicions sobre l'espai i la robòtica, així que el porten al CosmoCaixa i a tallers relacionats. Sempre que troben alguna activitat que li interessa, hi van junts.</p> <p>L'alumne també gaudeix molt anant a la biblioteca. Cada vegada que hi van, agafa uns 15 llibres i els llegeix ràpidament perquè li encanta llegir.</p> <p>A més, fan excursions a la muntanya perquè li agrada molt passar estones amb la seva família, també queden molt amb amics de l'alumne 2 perquè pugui tenir relacions fora de l'escola.</p> <p>Des de fa tres anys, l'Alumne 2 visita un psicòleg que l'ajuda a gestionar les seves emocions i li agrada molt anar-hi .</p> <p><i>“En definitiva, intentem cobrir les dues parts: l'emocional i l'acadèmica.”</i></p>
5. Suport Escolar	

<p>Família Alumne 1</p>	<p>Els pares creuen que l'escola i els professors encara necessiten més formació en la matèria d'altres capacitats. El diagnòstic del seu fill no va arribar fins a l'estiu entre segon i tercer de primària, i el seu PI no es va implementar fins a quart. Han valorat positivament el paper de la psicòloga del centre i proposen reunions regulars entre tutor, família i psicòloga com a mínim un cop per curs. També consideren essencial escoltar l'opinió de l'alumne.</p>
<p>Família Alumne 2</p>	<p>Els pares consideren que falta molta formació i informació sobre els nens amb altres capacitats a les escoles. Creuen que aquests nens sovint són vistos com una molèstia perquè generen més feina i no reben suficient atenció. <i>“Es cobreixen més les necessitats de PI amb dificultats d'aprenentatge que no pas les necessitats d'un nen amb altres capacitats.”</i></p> <p>Per sort a l'escola hi ha una pedagoga especialitzada amb altres capacitats i hi està molt a sobre, tot i així l'escola s'adapta molt poc en algunes matèries i depèn molt del professor i del que aquest estiguin disposats a fer i arribar.</p> <p><i>“No obstant, som conscients que és molt difícil amb unes aules amb els ràtios tan elevats poder ajudar a nens amb dificultats d'aprenentatge, i a més a més, donar suport als nens amb altres capacitats, és difícil arribar a tot arreu.”</i></p> <p>A l'Alumne 2 li agraden molt els reptes també realitzar treballs com el que acaba de fer de Galileu (Intervenció TFG). <i>“Ara bé, si quan acaba la feina obligatòria de l'escola se li dóna més feina igual, ell és capaç d'endarrerir la feina ordinària fins al punt de no acabar-la.”</i></p>
<p>6. Activitats i Interessos del Nen</p>	
<p>Família Alumne 1</p>	<p>El nen té molts interessos variats, des de sempre ha estat un nen molt curiós. Sobretot últimament té un gran interès en la història (especialment clàssica i la Guerra Civil Espanyola). Li agrada la tecnologia (fa robòtica a l'escola), música (toca el trombó), i lectura (està subscrit a revistes com Cavall Fort i Petit Sàpiens). També té</p>

	<p>facilitat pels idiomes (aprenent italià amb Duolingo) i li encanten els jocs de taula moderns. També gaudeix molt viatjant i coneixent noves cultures.</p>
Família Alumne 2	<p>Fora de l'escola, l'alumne 2 té interessos molt variats. Li agraden molt els idiomes i té molta facilitat per aprendre'ls. Des de petit sap diferenciar entre el castellà i el català, i també segueix pel·lícules en anglès sense dificultat.</p> <p>També li interessa molt l'electricitat i muntar circuits, gaudeix amb els Legos, les manualitats i la lectura (llegeix amb els tres idiomes).</p> <p>Li agrada crear presentacions amb PowerPoint o Canva, <i>“és autodidacta, ell sol ha anat investigant i provant.”</i></p> <p>Li agrada escriure, agafa fulls i els grapa i fa històries i còmics.</p> <p>També li agrada molt pintar i dibuixar, i recentment ha començat classes de bateria.</p> <p>Li agrada anar amb bicicleta amb el seu pare, jugar amb la seva germana, i passar temps amb la família. També gaudeix molt quan queda amb els seus amics per jugar. <i>“Li agrada estar acompanyat tot i que quan vol pot ser bastant solitari per decisió pròpia.”</i></p>

Figura 10: Anàlisi resultats entrevista famílies. Elaboració pròpia.

Les famílies de l'Alumne 1 i l'Alumne 2 han afrontat desafiaments similars, especialment en la gestió emocional dels seus fills amb altes capacitats. Ambdós nens mostren una gran curiositat i facilitat per aprendre, però també experimenten dificultats socials i emocionals. La família de l'Alumne 1 es va enfrontar amb un diagnòstic tardà i la manca de formació del personal escolar, mentre que la família de l'Alumne 2 ha treballat constantment en la gestió de la ira i la rigidesa del seu fill, implementant estratègies per millorar les seves relacions socials. Totes dues famílies valoren el suport psicològic i intenten proporcionar estímuls acadèmics i emocionals adequats, com ara activitats extraescolars i sortides culturals. A més, ambdues famílies fan esforços per assegurar que els seus fills desenvolupin habilitats socials i emocionals saludables, posant sempre com a prioritat que els seus fills siguin feliços.

4.1.4 Entrevista psicopedagoga

[\(ID3\)](#) (podem trobar aquestes entrevistes a Annex II)

En aquesta secció, es busca extreure i sintetitzar la informació més rellevant de l'entrevista realitzada a la psicopedagoga de l'escola, la qual té una d'especialització en altes capacitats. Es pretén veure el punt de vista des d'un expert. La psicopedagoga ens parla de diferents mites, comportaments, situacions... que engloben les altes capacitats.

1. Mites i realitats sobre les altes capacitats

Diferències entre gèneres en la detecció de les altes capacitats: La psicopedagoga explica que les nenes amb altes capacitats sovint passen desapercibudes perquè tendeixen a amagar les seves habilitats per evitar destacar, sobretot a l'ESO. Tenen por de ser etiquetades com a "empollones", per aquest motiu ho solen portar molt a la discreció i aquests comportaments comporten que la detecció de les altes capacitats sigui més difícil. En canvi, els nois són més visibles perquè solen ser més extrovertits i curiosos en l'àmbit intel·lectual i per aquest motiu la seva detecció és molt més fàcil.

Fer-los coneixedors del seu diagnòstic: Un altre tòpic és que es pensa que no dient-los-hi que tenen altes capacitats els hi fas un bé i és realment el contrari, ja que ells necessiten entendre el que els hi passa. Veuen que no encaixen, que els seus companys tenen altres interessos, que es relacionen millor amb gent més gran, i això comporta que es pensin que són els "raros". A més a més, amb el tema de les injustícies, són persones que no les accepten i això els pot arribar a fer insuportables per la resta de companys. És difícil entendre'ls, ja que són persones molt inestables emocionalment. *"Un dia poden estar molt contents i pensar que són uns cracs i que tot és perfecte, i l'altre dia pensen que són un desastre i que no serveixen per res."*

Les altes capacitats són insociables: Un altre mite és el que diu que els alumnes amb altes capacitats són insociables, i és mentida, fins i tot poden arribar a ser líders. El problema és l'abisme mental que hi ha amb els seus companys de classe, no estan al mateix nivell mental que els seus companys. I per això, a vegades, les relacions es poden veure afectades, Sobretot a l'adolescència on aquest canvi és molt notori i els preocupa quedar-se sense amics.

Tenir altes capacitats no sempre implica treure bons resultats acadèmics: La psicopedagoga esmenta que ha escrit un llibre per poder explicar als nens amb altes

capacitats el que significa, i al final del llibre hi ha un esquema amb totes les diferents tipologies i subtipologies dels alumnes amb altes capacitats. Fa una menció especial als superdotats (com el seu fill) i als genis, i comenta que tot i tenir un coeficient d'intel·ligència molt alt, no sempre destaquen acadèmicament. Poden no tenir la necessitat de demostrar les seves capacitats i, per tant, no sempre treuen les millors notes. Això pot portar a una identificació errònia o tardana d'aquests alumnes. *“És com, m'has de mesurar per la meua intel·ligència? Doncs no t'ho demostraré. I a mi em sembla molt intel·lectual, això també, perquè és com valora'm pel que som, no pel que trec ni pel que no”*

2. Adaptació social i emocional

La psicopedagoga recalca la importància que els nens amb altes capacitats aprenguin a adaptar-se a les normes socials i a les expectatives dels seus iguals, ja que la societat en general no canviarà per adaptar-se a ells. Han de canviar per poder sentir-se realment dins d'un grup.

També hi ha una disincronia important al seu cap, i a causa d'això és normal que necessitin ajuda, com pot ser la d'un psicòleg, per entendre's, adaptar-se, i generar certes habilitats socials, ja que els pares arriben fins on arriben.

Destaca que aquests nens poden ser especialment irritables i disposats a discutir les decisions dels pares, la qual cosa pot complicar la dinàmica familiar. Els pares han d'establir límits clars i fermes, ja que els nens amb altes capacitats poden qüestionar i desafiar l'autoritat parental.

3. Visibilització de les altes capacitats:

La psicopedagoga subratlla la importància de la visibilització de les altes capacitats. Recorda que, al començament, quan van crear l'associació Atena, moltes famílies no volien ser entrevistades. *"No és una cosa de la qual em sento orgullosa, tenir un fill amb altes capacitats, perquè no deix de ser una dificultat, no deix de ser doncs algo que a l'escola s'ha de contemplar, i no deix de ser un problema, també, moltes vegades, per les famílies i les escoles. Pensa que s'ha de tractar com qualsevol nen amb un tipus de dificultat."*

Per sort, aquest tema ha començat a estar més normalitzat i les altes capacitats han estat detectades com una NESE, cosa que permet que es puguin optar a beques, com per exemple, ajuda psicològica.

La psicopedagoga afirma que s'ha millorat en la visibilització i presa de consciència sobre les altes capacitats, i que els professors tenen més formació i capacitat per detectar alumnes amb aquestes característiques. Tot i això, encara falten recursos i estratègies efectives per atendre adequadament aquests alumnes dins del sistema educatiu. *“tot i que encara estem a anys llum de poder donar com a sistema una resposta amb aquests nens.”*

4. Intervenció escolar

Recursos escolars: Les escoles abans no podien ajudar, tampoc es detectaven tantes NESE com ara, i la veritat és que si aquests alumnes els hi haguessin donat un diagnòstic haurien disfrutat l'escola d'una altra manera.

Actualment, a l'escola no hi ha cap recurs ni programa per les altes capacitats, el que s'ha de fer és el diagnòstic. És vital que els professors estiguin atents a les possibles sospites d'altres capacitats, especialment a primària. La EAP i altres serveis poden corroborar aquestes sospites i, si és necessari, derivar a serveis externs per a una avaluació completa. Després de la intervenció, tot depèn de la bona voluntat de cada professor i la seva disposició a buscar assessorament a l'equip d'orientació.

Les propostes d'intervenció poden incloure projectes transversals, enriquiment en assignatures, ampliació del contingut, entre altres. En casos més clars, es podria considerar una acceleració de curs, però això requereix tenir en compte diversos factors, com la relació amb el grup, la maduresa de l'estudiant i la seva adaptabilitat.

Molts nens no volen perquè no volen deixar de costat els seus amics de tota la vida. *“Perquè vegis una mica, fins a quin punt la part social és superimportant també per ells, i necessària”*. A més, no tot està en l'intel·lecte. La psicopedagoga posa l'exemple d'un nen que hagi d'entrar amb setze anys a la universitat i diu que realment no li pertoca. Primer de tot, aquest nen no hi encaixarà bé i hauria d'estar fent altres coses. *“I sí que la part intel·lectual és important, però no tant per realment desvincular-te del teu món, jo penso que no.”*

Estratègies educatives: Com a principals maneres de treballar, les més destacables són l'enriquiment i l'ampliació com a estratègies educatives clau per als alumnes amb altes capacitats. El problema resideix en el fet que el sistema educatiu està estructurat d'una manera rígidament encorsetada, amb un enfocament estandarditzat que no sempre s'adapta a les necessitats d'aquests alumnes.

“És a dir, això és de tercer, i ho fas de tercer. I fins que no facis de quart, no faràs el de

quart. Clar, aquests nens no funcionen així, aquests nens tenen la capacitat de tercer de quart i inclús de cinquè."

És essencial implementar programes d'enriquiment, d'ampliació i de flexibilització per tal de donar resposta a aquests alumnes. Aquests programes poden incloure projectes transversals, tasques d'ampliació en les matèries en les quals destaquen i fins i tot acceleració parcial o total del curs en casos adequats.

"Però clar tenim un sistema que funciona així i a més tenim també moltíssima diversitat, moltíssimes dificultats, clar no pots avançar al seu ritme perquè si no et deixaries a la meitat de la classe, possiblement, per darrere."

L'escola hauria de valorar el nivell de l'alumne en funció de les seves capacitats, més que basar-se únicament en el curs en què es troba, com fan a les acadèmies d'anglès. Això permetria adaptar el contingut educatiu a les necessitats específiques de l'alumne, evitant l'avorriment i fomentant el seu desenvolupament integral.

És habitual trobar situacions en què un alumne amb altes capacitats destaca en certes matèries i potser troba més dificultats en altres àrees del coneixement. En aquests casos, la por dels professors pot ser que ampliar el contingut en les matèries on l'alumne ja destaca podria accentuar les dificultats en les altres àrees.

No obstant això, la psicopedagoga planteja una qüestió fonamental: si quan un nen té dificultats solem reduir i adaptar el temari, per què no fer el mateix quan un nen destaca i necessita un repte més gran? Així, suggerir una ampliació en les matèries on l'alumne mostra fortaleces podria ser una estratègia adequada per mantenir-lo motivat i desafiar-lo de manera positiva.

Al ser canalla molt intensa i ser difícils de tractar seria necessari fer un programa d'intervenció psicològica, per part dels tutors sobretot, per exemple tota la classe en general podrien parlar de com se senten, què els fa sentir bé, què no, quines assignatures els agraden, quines els costen... i junt amb això un acompanyament, atenció individualitzada.

5. Consells per les famílies

Els consells que la psicopedagoga donaria a les famílies són que no es desesperin i que busquin assessorament d'experts en altes capacitats. També els pares han de ser molt atents, escoltar i comprendre les necessitats dels seus fills, ja que el suport familiar és essencial per al benestar emocional dels nens amb altes capacitats. A l'associació Atena que va fundar la psicopedagoga ajuden als pares en això, oferint assessorament i xerrades sobre

com treballar la relació amb els fills, gestionar els deures o les rabietes. A més, també ofereixen un sentit de pertinença ajudant a les famílies a no sentir-se soles.

Figura 11: Anàlisi resultats docents. Elaboració pròpia.

4.1.5 Resultats diana i preguntes

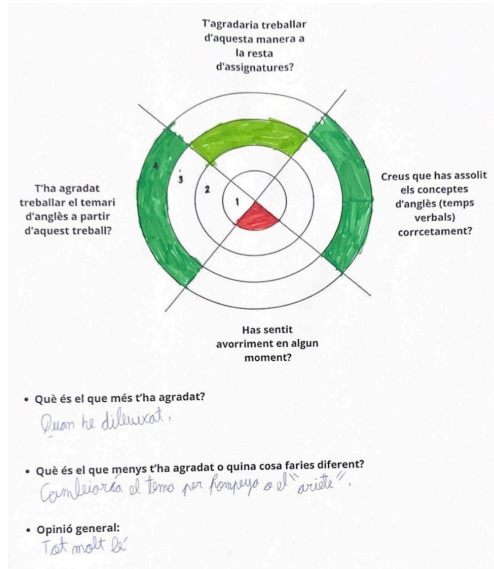

Figura 12: Anàlisi resultats diana Alumne 1. Elaboració pròpia

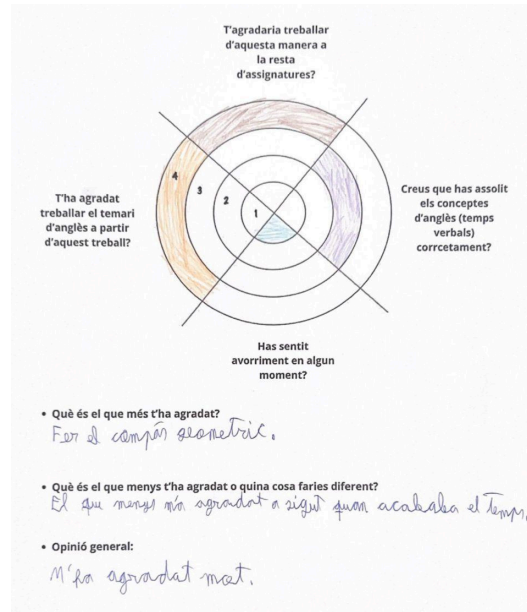

Figura 13: Anàlisi resultats diana Alumne 2. Elaboració pròpia

L'**alumne 1** mostra una opinió positiva sobre la metodologia utilitzada per aprendre anglès, ja que indica que li ha agradat treballar el temari a partir d'aquest treball i ha assolit tots els conceptes correctament. Expressa que no li agradaria treballar en totes les assignatures així, però sí en una gran majoria. També destaca que no ha sentit avorriment en cap moment. Respecte a les preguntes, ha dit que la seva part preferida ha estat quan ha dibuixat i proposa un canvi de temàtica per Pompeia o el "ariete". En general, l'alumne opina que l'experiència ha estat "Tot molt bé".

L'**alumne 2** també mostra una opinió positiva sobre la metodologia utilitzada i indica que li agradaria poder treballar d'aquesta manera a la resta d'assignatures, tot i així podem veure que destaca no haver assolit el temari d'anglès al 100%. Respecte a les preguntes el que més li ha agradat ha estat el moment de fer el compàs geomètric, la part més pràctica del treball. Demostra que ha estat molt content realitzant aquesta activitat ja que, la part que menys li ha agradat ha estat quan s'acabava el temps i havien de parar i anar a la següent classe. La seva opinió general és que "M'ha agradat molt".

5. CONCLUSIONS

Els resultats de la investigació es reafirmen molt dels aspectes que s'han esmentat en la teoria.

Les conclusions d'aquest Treball de Fi de Grau queden resumides relacionant-les amb els objectius específics prèviament marcats, ja que el conjunt d'aquests donarà resposta a l'objectiu general del treball: **analitzar les percepcions i experiències de l'alumnat de 4t de primària amb altes capacitats i el seu entorn educatiu per a desenvolupar intervencions pedagògiques efectives.**

El primer objectiu específic: conèixer i identificar les experiències acadèmiques, socials i emocionals de l'entorn escolar de l'alumnat amb altes capacitats, així com els patrons comuns, àrees de conflicte i experiències dels estudiants, famílies i professionals educatius, queda reflectit a les diferents entrevistes realitzades.

Les conclusions generals de les entrevistes són les següents:

- Els alumnes amb altes capacitats mostren un gran interès en activitats creatives com jocs, videojocs i manualitats, on poden explorar i aprendre de manera autònoma..
- Els motius principals pels quals els alumnes amb altes capacitats s'avorreixen a l'aula són a causa de les repeticions dels conceptes, la falta d'interès i de motivació.
- En termes de futures aspiracions professionals, aquests alumnes prefereixen carreres dinàmiques com arquitectura, artesania o música, que els permetin expressar la seva creativitat.
- Els alumnes amb altes capacitats es poden sentir incòmodes en entorns on els companys no compleixen amb els estàndards de treball o no fan la feina adequadament.
- Els alumnes amb altes capacitats sovint experimenten problemes per relacionat-se amb els seus companys i familiars, a causa del seu alt sentit de la justícia i la seva intolerància a les injustícies. A més, a causa de la disincronia que tenen, se senten aïllats i fora de lloc, com si fossin "els rars".
- Aquests alumnes poden presentar actituds desafiantes perquè sovint no comprenen què els hi passa. Tenen dificultats per gestionar les seves emocions i tendeixen a polaritzar-les.
- Per mantenir l'atenció a l'aula, és essencial plantejar preguntes i reptes que siguin rellevants i estimulants per a aquests alumnes, oferint-los oportunitats per a la investigació i la creació de contingut digital.

- Adaptar les estratègies educatives a les necessitats individuals de cada alumne amb altes capacitats és fonamental per al seu èxit acadèmic i emocional. És necessari realitzar tutories individuals, i fer un seguiment constant del seu desenvolupament.
- És crucial proporcionar més suport i formació formal i no formal als docents per abordar les necessitats dels alumnes amb altes capacitats, ja que actualment poden trobar-se desatesos a l'aula a causa de la gran ràtio d'alumnes que tenen.
- Les famílies juguen un paper clau en el suport emocional i acadèmic dels alumnes amb altes capacitats, és necessari escoltar-les, i és important que rebin orientació i suport adequats per gestionar les necessitats dels seus fills.
- És essencial que els professors estiguin atents a les possibles sospites d'altres capacitats i proposin intervencions adequades, incloent-hi projectes transversals, enriquiment curricular, adaptacions curriculars, ampliació del contingut, i acceleració de curs en casos necessaris.
- La visibilització i comprensió de les altes capacitats són fonamentals per garantir el benestar i l'èxit dels alumnes, tant a l'escola com a casa.
- Tenir altes capacitats no sempre implica treure bons resultats acadèmics.
- Explicar als alumnes el seu diagnòstic d'altres capacitats és beneficiós, ja que els ajuda a entendre el que els passa.
- Els pares d'alumnes amb altes capacitats prioritzen la felicitat dels seus fills, però es preocupen especialment perquè es sentin a gust amb els seus companys i evitin el fracàs escolar.
- Les famílies sovint han de lluitar perquè els alumnes amb altes capacitats facin els deures o estudiïn a casa.
- Els pares d'alumnes amb altes capacitats, en general consideren que falta molta formació i informació sobre els nens i nenes amb altes capacitats a les escoles.

Quan a el **segon objectiu específic: oferir un suport individualitzat a l'alumnat amb altes capacitats, proporcionant retroalimentació constructiva, consells personalitzats i recursos complementaris per fomentar el seu progrés acadèmic i la seva motivació**, després d'haver implementat la meua intervenció educativa i d'analitzar els resultats obtinguts, puc afirmar que aquesta ha tingut un impacte positiu.

Les opinions dels alumnes demostren que la metodologia emprada és efectiva, no només per a l'aprenentatge de conceptes, sinó també per estimular l'interès i la motivació. Els comentaris positius sobre les diferents 'activitats i l'absència d'avorriment, suggereixen que aquesta aplicació metodològica pot ser beneficiosa per a altres assignatures, sempre que es garanteixi una cobertura adequada del temari. Això és especialment rellevant en el context educatiu actual, on és necessari conèixer diverses estratègies pedagògiques per tal de poder abordar les necessitats individuals dels alumnes.

A més a més, es pot afirmar que una ampliació del currículum de forma transversal és una opció pedagògica adequada. Aquesta metodologia implica connectar informacions seguint el currículum, creant una vinculació entre els diferents continguts d'una matèria, d'una àrea o si és possible de totes. (Castelló i Martínez, 1999)

Això integra continguts de diferents matèries, com ara: anglès, ciències socials i educació artística, creant una xarxa de coneixements interrelacionats que enriqueix l'experiència educativa dels alumnes. Aquest enfocament no només ajuda a veure les connexions entre diferents àrees de coneixement, sinó que també facilita un aprenentatge més holístic i profund.

Els comentaris i missatges de les famílies també confirmen l'eficàcia de la intervenció. Han expressat la seva gratitud pel treball realitzat amb els seus fills, observant un augment en la seva il·lusió i motivació per assistir a l'escola. Aquestes observacions són coherents amb els estudis que suggereixen que una educació adaptada a les necessitats individuals dels alumnes contribueix a un major benestar emocional i un compromís acadèmic més gran.

En conclusió, els resultats obtinguts demostren que la intervenció educativa no només ha estat efectiva per a l'aprenentatge de continguts específics, sinó que també ha contribuït a millorar la motivació i l'interès dels alumnes. Això confirma la importància d'una ampliació curricular transversal i una adaptació metodològica per atendre els alumnes amb altes capacitats.

Tot i que l'experiència general ha estat molt positiva, s'han presentat diverses limitacions al llarg del procés i aspectes que caldrien millorar.

Inicialment, aquest treball estava pensat per ser realitzat amb 4 alumnes amb altes capacitats, ja que eren els que hi havia a l'aula. No obstant això, un dels alumnes encara no havia estat diagnosticat amb altes capacitats tot i tenir un alt rendiment, i l'altre alumne havia estat detectat, però els seus pares no havien autoritzat la realització d'un Pla Individualitzat (PI). Per tant, només vaig poder treballar amb dos alumnes.

Amb una mostra de població més gran, les conclusions extretes són més representatives i fiables, cosa que augmenta la validesa del treball i proporciona una millor base per a futures intervencions educatives. Haver treballat només amb dos alumnes amb altes capacitats ho ha limitat una mica, però tot i així, els resultats han sigut suficients per comprendre les necessitats i experiències d'aquests estudiants.

Com a planificació de futur, aspiro a estendre aquest model d'intervenció educativa, que incorpora adaptacions al currículum, a altres matèries que no sigui la d'anglès. Aquesta ampliació podria involucrar la introducció de nous projectes específics per a cada matèria o el desenvolupament d'un projecte integrat que combini continguts de diverses àrees de coneixement. D'aquesta manera podria ajudar als alumnes amb altes capacitats a tenir motivació en totes les assignatures on noten que s'avorreixen o no els hi interessa suficient.

Finalment, m'agradaria destacar que aquest Treball Final de Grau ha aconseguit abordar els objectius inicials amb èxit. Ha estat una experiència enriquidora que m'ha permès adquirir una valuosa experiència com a futura docent i m'ha proporcionat una millor comprensió d'aquest tipus d'alumnes. Ha estat tot un repte per mi, ja que ha estat un treball dur, llarg i dedicat, però al mateix temps, ha estat una oportunitat per superar-me a mi mateixa i guanyar confiança en les meves habilitats pedagògiques. Treballar amb aquests alumnes ha estat una experiència gratificant, i ha consolidat encara més la meva passió per l'educació. A més, aquesta experiència m'ha ajudat a confirmar la meva decisió de l'elecció del màster per l'any següent, ja que ara estic 100% segura que vull realitzar el màster de psicopedagogia.

6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Arocas Sanchis, E., Cuartero Cervera, T., Ferrández Marco, M. C., Moya Pérez, R., & Torregrosa Sahuquillo, D. (2018). *Altes Capacitats Intel·lectuals: Una guia per a la comunitat educativa*. Generalitat Valenciana, Conselleria d'Educació, Investigació Cultura i Esport. ISBN: 978-84-482-6237-2. Recuperat de https://ceice.gva.es/documents/169149987/169674754/Guia_altes_capacitats.pdf
- Ballester Brage, L. (2004). *Bases metodològiques de la investigació educativa*. Recuperat de <https://arodi.yolasite.com/resources/BasesmetodologicasdelainvestigacioneducativaLIBROCOMPLETO2.pdf>
- Beltran Jiménez, M., Carreras Truñó, L., Fort Almiñana, M. À., García González, C., Pugés Carbó, J., Tarragó Galimany, S., ... & Valera Sanz, M. (2018). *Altes capacitats intel·lectuals: Guia actualitzada del Grup de Treball d'Altes Capacitats (GTAC) del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (COPC) i del Grup de Recerca d'Altes Capacitats (GRAC) del Col·legi de Pedagogs de Catalunya (COPEC)*. Professionals del COPC. Recuperat de https://www.pedagogs.cat/doc/GUIA_AC_COPC-COPEC_2018_cat.pdf
- Cabezas Alarcón, J. (2017). La exclusión de los estudiantes con altas capacidades. *CIS*, 14(22), 46-62. Recuperat de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6310233>
- Castelló Tarrida, A., & Martínez Torres, M. (1999). *Alumnat Excepcionalment Dotat Intel·lectualment. Identificació I Intervenció Educativa* (pp. 5–69). Departament d'Educació. Recuperat de http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/11209/a65cd82d-f373-4291-8753-5fcb247f42de/altes_20capacitats.pdf
- Gómez Masdevall, M. T., & Gómez Masdevall, M. T. (2009). *Estratègies d'intervenció amb alumnat de N.E.E. per altes capacitats, dins l'escola inclusiva*. DISPOSICIONS DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT. Recuperat el 13 de març de 2024, de <https://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0066/990c46f3-c88b-4b9f-93a0-edfa61fb0bbe/1953m.pdf>
- Grup de Treball de Superdotació i Altes Capacitats de la Secció d'Educació del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya & Grup de Treball de Superdotació i Altes Capacitats del Col·legi de Pedagogs de Catalunya. (2006, 27 de juliol). *Guia per la detecció i intervenció educativa en els alumnes amb altes capacitats intel·lectuals*.

- Registre Territorial de Catalunya. Número de Registre Propietat Intel·lectual B 4096-06. Recuperat de <https://mentor.cat/uploads/2/5/2/4/25246316/guiaaltescap.pdf>
- Heller, K. (1986). *Identifying and Nurturing the Gifted* (pp. 32-37). Toronto; Lewiston, N.Y.: H. Huber. Recuperat de <https://core.ac.uk/download/pdf/12163331.pdf#page=32>
- Luque-Rojas, M. J. (2021). *Funcionamiento ejecutivo y Altas Capacidades Intelectuales: guía de acción orientadora y tutorial*. Universidad de Málaga. Recuperat de <https://riuma.uma.es/xmlui/handle/10630/20785>
- Martínez, M., & Castelló, A. (2003). *Los perfiles de la excepcionalidad intelectual*. En S. Castañeda (Ed.), *Psicología Educativa: Teoría en la práctica. El Manual Moderno*. http://iposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/47585/1/Martinez_Torres.pdf
- Martínez Torres, M. (coordinadora). (2013). *Les altes capacitats: detecció i actuació en l'àmbit educatiu*. Departament d'Ensenyament, Generalitat de Catalunya. Recuperat de https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/inclusio/altres-capacitats/altres_capacitats.pdf
- Otero Martínez, N. (2009). ¿Qué hacer con un alumno/a de altas capacidades? *Cuadernos de Educación y Desarrollo*, 1(9). Recuperat el 5 de febrer de 2024, de <https://www.eumed.net/rev/ced/09/nom5.htm>
- Ovalles, A. (2017). TEORÍA de LOS TRES ANILLOS COMO MODELO de INTERVENCIÓN EDUCATIVA PARA EL DESARROLLO de ALTAS CAPACIDADES. *Revista Encuentros*, 1, 1-10. Recuperat de https://www.researchgate.net/publication/361386291_RESPUESTAS_EDUCATIVAS_PARA_ALTAS_CAPACIDADES_SEGUN_EL_MODELO_DE_ENRIQUECIMIENTO_ESCOLAR_TIPO_III_DE_RENZULLI_ESTUDIO_DE_CASO_EN_EDUCACION_INICIAL

ANNEXOS

Annex I Full de compromís

 Universitat Rovira i Virgili Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia	
AUTORITZACIÓ PER DUR A TERME ACTIVITATS PRÀCTIQUES DE GRAU/MÀSTER	
Nom del professor/a responsable: Carmen Castillo Peralta	
Nom del lloc, centre o empresa on es volanar: Vedruna Sagrat Cor de Tarragona	
Breusum del'activitat (cal indicar en el marc de quina assignatura es dur a terme l'activitat): Activitat d'anglès, "Projecte", per alumnes amb altes capacitats.	
Objectius d'aprenentatge <ul style="list-style-type: none">- Aprendre l'ús del past simple, present simple i present continuous.- Investigar autors famosos i les seves obres (pintures, escultures, edificis...)- Dissenyar una obra pròpia.	
Dates en les que es portarà a terme l'activitat: Última setmana d'Abril i primera de Maig.	
Relació d'estudiants: (nom, cognoms, DNI i signatura) Adela Armengol Tomàs 49974318X	
Signatura del professor/a 	Vist-i-plau responsable del centre. Nom i cognoms (signatura i segell) Vedruna Sagrat Cor Tarragona
Tarragona, 3 d' abril de 2024	Carrer Joaquina de Vedruna, 10 43002 Tarragona T 977217979 vecc10@sagratcor.cat

Actualitzat el 12/01/2023

Annex 2 Entrevistes:

2.1 Entrevista altes capacitats Alumne 1

[\(ID1\)](#)

Entrevistadora: Hola, què tal, com va tot? Com van les classes?

Alumne: Mmm...Bé. Una miqueta cansat de fer classe.

Entrevistadora: Jo igual, tinc molta feina de la universitat. També volia donar-te les gràcies per participar i ajudar-me en el meu treball. T'han explicat alguna cosa els teus pares?

Alumne: Sí, m'ho van explicar els meus pares.

Entrevistadora: Okey, doncs millor. Com ja saps vull trobar una manera de fer les classes més divertides i treballar de forma diferent i m'agradaria saber una mica de tu, les coses que t'agraden...

Alumne: Sí, vale.

Entrevistadora: Doncs comencem, la primera pregunta és: **què t'agrada fer fora de l'escola? Els teus hobbies/aficions...?**

Alumne: Fora del cole? Normalment, jugo a jocs de taula i a videojocs.

Entrevistadora: Però?.. Videojocs de quin tipus?

Alumne: Videojocs com ara el Minecraft. M'agraden molt els que tu fas coses al teu compte, per exemple construir ciutats, i que vas tu pel teu compte i ningú te diu tens que fer això i tens aquests objectius. I tu pots fer, jugar amb el model que vulguis.

Entrevistadora: Sí, suposo que jocs així serien els Sims o els de construir recorreguts de trens. Jo amb aquests hi he jugat algun cop.

Alumne: Sí, als dels Sims no hi he jugat, però al dels trens hi jugo amb el meu cosí. Jo en tinc molts, perquè com que al meu cosí també li agraden molt i doncs vaig dir mira aquest li agradarà, com que l'he vist per la tele me l'instal·laré i crec que era aquest dels trens.

Entrevistadora: Que guai. Després, **quines són les teves matèries, assignatures que més t'agraden de l'escola? I per què?**

Alumne: Mmm... plàstica, perquè sé que alguns.., que arribarem a alguns autors que m'agraden. De moment Picasso i Van Gogh, que no són els meus preferits, però m'agraden. Però sé que en un curs pròxim o cinquè o sisè, farem un autor que m'agrada molt.

Entrevistadora: Ostres doncs, està super bé, quan jo feia plàstica crec que no treballàvem autors. Passo a la següent pregunta: **T'agrada com trebal·leu a l'escola? O preferiries que les classes fossin diferents? Canviaries alguna cosa?**

Alumne: Sí. No sé què posessin una mica els jocs educatius, perquè com que a casa tenim un munt de jocs, de taula, i n'hi ha molts d'aquests que van de sumes, de restes, de figures...

Entrevistadora: Coses més manuals no? Perquè amb l'ordinador amb l'Innovamat, feu alguns jocs no?

Alumne: Sí, també m'agrada molt.

Entrevistadora: **Tu creus que els mestres podrien fer algo per ajudar-te a millorar els alumnes a l'escola? Estàs content amb com t'ajuden?**

Alumne: Potser, per exemple, posar més vídeos d'aquests de Youtube dels educatius, perquè com que molt algú... els temes d'escriure de castellà o català, potser ens en posen només un o dos.

Entrevistadora: Vale. **Hi ha alguna cosa que trobis difícil del cole? Com aconseguixes que et surti bé?**

Alumne: Una cosa que em costa són aquelles setmanes que hi ha un munt d'exàmens i de deures, i que, ara no, per exemple, que només tenim l'examen demà de Science i Socials, i ja està.

Entrevistadora: Però sempre ho aconseguixes fer bé.

Alumne: Sí, ho aconseguixo fer bé, però a vegades em perdo una mica. Jo a casa, a vegades faig els resums ben fets i els tinc per estudiar..

Entrevistadora: Van molt bé els resums i els esquemes. Jo també feia això per estudiar. **Com et veus d'aquí a uns anys? Què t'esperes? En el futur de treballar o d'estudiar.**

Alumne: En el futur de treballar, el que m'agradaria més és arribar a ser arquitecte. Però si no, tinc altres... altres treballs.

Entrevistadora: Què t'agradaria fer si no?

Alumne: Doncs ara mateix m'agradaria treballar en un parc d'atraccions. Com per exemple al Port Aventura. O algo relacionat amb la cosrun...estruc... amb la construcció. Com, per exemple, els que col·loquen els totxos, els constructors.

Entrevistadora: Els paletes? Potser? És una feina molt dura diuen, a més treballar amb el sol.

Alumne: Sí. El meu pare em sembla que ho feia. Una altra cosa que m'agradaria dedicar-me a més a més, és la música.

Entrevistadora Sí? Per què tu vas al conservatori?

Alumne: No, vaig a la banda de música de Tarragona. Toco el trombó. I sortim a la Santa Tecla, però la Petita.

Entrevistadora: Molt molt xulo. No ho sabia això, no et vaig veure. Vale, a veure, què més? **Vale, què t'agradaria aprendre més, que en parlessin més a classe? Quins són els temes que t'agradaria saber més i que no es treballen a l'escola?**

Alumne: Història. Diuen només lo bàsic, de les línies del temps... Abans m'agradava més l'edat antiga, però ara veig que és més interessant la història de l'art i m'agradaria que ho parlessin a classe.

Entrevistadora: **T'avorreixes a les classes?**

Alumne: A música ara començo a avorrir-me, perquè ara hem après una altra cosa dels compassos, però com que ja en faig en un altre lloc...

Entrevistadores: Clar, i mates o català o alguna altra assignatura?

Alumne: Mates depèn, perquè les divisions m'avorreixen una mica, les multiplicacions ja me es sé bastant bé i vam aprendre la norma del zero també. I anglès com que vaig a l'acadèmia em sembla tot molt fàcil, o moltes de les coses que treballem a classe ja les he fet.

Entrevistadora: **Perquè creus que és que t'avorreixes a classe?**

Alumne: A vegades perquè és una mica repetitiu o perquè, doncs a ver jo..., no m'interessa tant com altres coses.

Entrevistadora: Si, si. D'acord, la última, **com et sents amb els companys i companyes de classe?**

Alumne: Doncs amb alguns em sento una mica més incòmode perquè no treballen gaire bé, altres que m'ho passo bé perquè fan la feina una mica més divertida, altres que em fan riure, altres són molt serios i doncs depèn de la persona m'ho passo més bé o no.

Entrevistadora: És normal al final tothom té les seves preferències, amb tanta gent que hi ha, no has d'estar còmode amb tothom. **En quines coses creus que t'assembles als teus companys i en quines altres no?**

Alumne: Amb l' en fa riure més o menys el mateix, amb el ens ajunten els videojocs i a vegades ens expliquem: mira aquesta vegada em vaig passar el nivell així.. com passar els nivells, gràcies als videojocs es fan molt amics perquè és un tema que emm... sempre parlem.

Entrevistadora: Això és veritat a més hi ha tants jocs diferents que mai s'acabarien les converses. D'acord doncs ja hem acabat, moltes gràcies per haver-me ajudat, espero que hagi estat bé i que t'hagi agradat.

2.2 Entrevista altes capacitats Alumne 2

[\(ID2\)](#)

Entrevistadora: Hola! T'han explicat el... o els teus pares el que hem de fer?

Alumne: Sí, una entrevista. (Parlant molt fluix)

Entrevistadora: Si. Estàs nerviós?

Alumne: “somriu nerviós”

Entrevistadora: (ric) He de fer una entrevista per al meu TFG i dic, tu m'has d'ajudar a fer-la.

Estic segura que m'ajudaràs moltíssim, no pateixis. **Llavors, què t'agrada fer fora del cole?**

Alumne: M'agrada jugar a pàdel. També m'agrada construir coses a la meua part. I fer manualitats amb “palillos” de fusta.

Entrevistadora: “Palillos” de fusta? Els dels “pinxitos”

Alumne: No, els de gelat, els vaig enganxant amb silicona i vaig fent així i així.

Entrevistadora: Ah, que guai. Has fet alguna construcció xula?

Alumne: Sí de moment un barco, un galió.

Entrevistadora: Que bé! Quanta feina... **Quines són les teves matèries preferides? Les assignatures que més t'agraden que facis.**

Alumne: Em... Stem, Aventura i em... Naturals i mmm.. ja està.

Entrevistadora: Vale, **t'agradaria treballar d'una forma diferent a l'escola? Canviaries alguna cosa?**

Alumne: Pues sí.

Entrevistadora: I tens alguna idea? Com faries les classes? Si poguessis manar com les faries?

Alumne:.....

Entrevistadora: Faries més jocs, més escriure... alguna cosa?

Alumne: No sé...

Entrevistadora: Potser més manualitats?

Alumne: Sí, més manualitats sí.

Entrevistadora: Okey. **Creus que els professors poden ajudar els nens d'una altra manera que no ho facin.**

Alumne: Sí.

Entrevistadora: Però creus que poden fer algo més per ajudar als alumnes?

Alumne: Jo crec que no perquè ho fan bé.

Entrevistadora: **Trobes difícil alguna cosa de les classes, que notis que et costa més?**

Alumne: Mmmm... les divisions a Matemàtiques.

Entrevistadora: **I que fas per intentar que et surti millor?**

Alumne: Practicar a casa.

Entrevistadora. Vale, ara una pregunta molt xula. **Com et veus en el futur d'aquí uns quants anys?**

Alumne: Pues treballant d'arquitecte.

Entrevistadora: Ala, com el!

Alumne: Sí.

Entrevistadora: Vale. **Què t'agradaria més aprendre a l'escola. Jo sé que a classe treballem moltíssimes coses, però hi ha algun tema del que t'agradaria que parlessin a classe?**

Alumne: Pues... no ho sé.

Entrevistadora: Mira et poso un exemple, a mi sempre m'han agradat molt els animals, i de petita m'hauria agradat que a medi n'haguessin parlat més, saber més coses.

Alumne: Pues eee.. a Plàstica per exemple que m'expliquessin més coses d'alguns pintors.

Entrevistadora: Alguna cosa més que t'interessi? Alguna cosa que facis que t'agradaria saber?

Alumne: No sé, també faig música. Toco la bateria, però només practico.

Entrevistadora: No surts a cap lloc no? Ho prefereixes així.

Alumne Sí.

Entrevistadora: No pateixis jo també sóc molt vergonyosa per aquestes coses, també em posaria nerviosa tocar davant de gent.

Alumne: Jo només surto a Santa Tecla amb l'àliga i això sí que no em fa vergonya.

Entrevistadora: Qué bonic, poder portar l'àliga. Et faig la següent pregunta: **t'avorreixes a alguna classe?**

Alumne: A la de Mates i a la d'Anglès.

Entrevistadora: **Perquè creus que t'avorreixes?**

Alumne: A la d'anglès perquè... Bueno a la de Mates perquè és difícil i em costa més i a Anglès... perquè hi ha coses que ja sé, perquè vaig a una acadèmia fora de classe.

Entrevistadora: I feu coses semblants?

Alumne: Si Per exemple hi va haver una vegada que estàvem fent el tema de la descripció d'una persona i estàvem fent el mateix al cole i a l'acadèmia. Faig 2 hores a la setmana d'anglès.

Entrevistadora: Clar, i allà esteu amb grups més petits, es deu entendre tot molt bé. Okey, última pregunta: **com et sents amb els companys de classe?**

Alumne: Molt bé, m'ajuden molt.

Entrevistadora: Que bé això és molt important. **I amb aquines coses creus que t'assembles més amb els teus companys i amb quines altres no?**

Alumne: Amb persones de la meua classe per exemple amb el... m'assemblo perquè a ell li agraden els romans i a mi també, amb el... construir coses, la robòtica. I amb l'... que això del tema d'estudiar metges i el cos humà no li agrada i a mi, en canvi, m'agrada molt... i coses per exemple la ciència no li agrada i a mi sí.

Entrevistadora: Sí, doncs ja estem. Moltes gràcies per respondre'm a totes les preguntes. Ens veurem aviat.

2.3 Entrevista psicopedagoga

[\(ID3\)](#)

Haviem estat parlant prèviament mentre ens dirigíem a la sala, i jo li havia preguntat per les nenes amb altes capacitats, com la meua amiga, si és veritat que les detecten més als nois que a les noies.

Entrevistadora: Poso a grabar que sinó després no ho recordaré tot.

Psicopedagoga: Sí, tranquil·la. És un mite, però sí que és veritat que la detecció és més fàcil amb nens que amb nenes. Però et diré per què. Perquè els nens, normalment, destaquen, també no doncs moltes vegades, o perquè els veus també més curiosos, són més extrovertits en aquest aspecte, a nivell intel·lectual. Les noies ho solen portar més a la discreció. Perquè elles, sobretot a l'ESO, és curiós, però ho veuen com un impediment, no? El fet que siguis intel·ligent, no vols destacar. No vols que et marquin com l'empollona, no? I llavors eh, ho solen portar molt a la discreció. Llavors, una noia pot passar perfectament tota una secundària o una primària sense haver-la detectada amb altes capacitats. I pot ser superdotada, perfectament.

Entrevistadora: Clar.

Psicopedagoga: En canvi, un noi és més fàcil.

Entrevistadora: És el que li devia passar a la meua amiga, que, no sé, se sentia incòmoda.

Psicopedagoga: Sí, et veus rara, no? Jo crec que les noies és com soy diferente, no? En alguna cosa, perquè els interessos potser veus que no els acabes de compartir amb les companyes, però no vols que això sigui una diferència per a tu, i no ho dius, i no ho comentes, i t'adaptes. És que al final jo dic que són camaleons una mica pel tema del conte.

Entrevistadora: Sí, tens raó. El conte que vas escriure em va ajudar a veure això.

Psicopedagoga: Sí, perquè, bé, és el que t'he dit, no vols destacar en res, i menys si intel·lectualment. Però això passa moltes vegades, però, bé.

Entrevistadora: El que no sabia que hi havia tants tipus d'altres capacitats. Ara que m'ho he estat mirant tot, és molt curiós.

Psicopedagoga: Sí, aquí tens el llibre on està explicat detalladament, perquè hi ha tot això. (m'ensenya un esquema)

Entrevistadora: Aquest esquema, sí, això. M'ha servit per entendre millor les diferents tipologies.

Psicopedagoga: Llavors, clar, l'alta capacitat engloba tot això que veus aquí. Llavors, què és el més conegut? Doncs una mica els que són els talents. Els que s'anomenen els talents simples, que podríem tenir, per exemple, verbals, lògics, matemàtics, esportius, socials. Val? Després tenim els talents més complexos, que comparteixen algun tipus de talent, però a l'escola jo diria que el que sempre veiem més és el talent acadèmic. Què vol dir acadèmic? Aquest nom ja ho diu tot. Acadèmicament aquest nen és un crac.

Entrevistadora: Destaca.

Psicopedagoga: Destaca. Aquest és el més fàcil de veure, d'identificar i de valorar, però no és el més real, com ja t'he comentat, perquè tens molts alumnes que potser no t'estan aprovant, però realment són autèntics superdotats.

Entrevistadora: Clar.

Psicopedagoga: I després tenim també els genis, és a dir, ja... El geni estem parlant de coeficients d'intel·ligència de sobre un 145, així que això ja és molt bèstia... Els genis i els superdotats no solen veure's a les escoles. Més aviat, fins i tot, destaquen pel mal comportament. O per això, perquè no encaixa i d'alguna manera no se'ls detecta, almenys per alta capacitat. Jo me'n recordo del meu fill, el meu fill és superdotat, que em deien doncs no sembla que sigui superdotat, jo què sé, perquè no em brilla tant. En català, per exemple, em treu notables. I dius doncs, bo, ells tampoc tenen cap necessitat de demostrar res a ningú. Per tant, no ho fan, per això. Realment ells no volen anar...

Entrevistadora: De guais, no?

Psicopedagoga: Podrien, però no volen, perquè no tenen cap necessitat. És com, m'has de mesurar per la meva intel·ligència? Doncs no t'ho demostraré. I a mi em sembla molt intel·lectual, això també, perquè és com valora'm pel que som, no pel que trec ni pel que no. Vull dir que és molt curiós. La ment d'un superdotat, jo, realment des de la meva experiència, crec que és increïble. El que passa és que se'ls ha d'entendre, perquè són molt especials, també.

Entrevistadora: Sí, al final quan portes mitja vida amb algú amb altes capacitats, al final hi ha coses que és com: d'acord ja et coneixem.

Psicopedagoga: Sí exacte això. Ja sé com ets, com penses...

Entrevistadora: I pel que he notat crec que són persones que necessiten molt el seu espai, no? La meva amiga a vegades estem de vacances tot el grup i necessita marxar. No ens enfadem, ja ho hem entès, al llarg dels anys. Al principi sí que no ho sabíem, tampoc llavors un dia ens ho va explicar, i va dir que se sentia molt més tranquil·la ella també, perquè com que sabia que tenia això...

Psicopedagoga: Exacte. És un altre tòpic. Es pensa que no dir-los-hi, que els hi fas un bé i és realment el contrari, perquè ells necessiten entendre què els hi passa. O sigui, quan tu et veus que no comences a encaixar amb la gent amb qui vas, que la gent té els seus interessos, i tu no els comparteixes ni de lluny, o inclús et relaciones molt millor amb gent molt més gran, perquè veus que estàs en un altre nivell. Això et comença al final a suposar un problema.

Entrevistadora: Sí.

Psicopedagoga: I pensen ostres el problema sóc jo, sóc jo que no encaixo, sóc jo el raro i sé molta canalla que va acabant anant fins i tot al psicòleg per això, perquè diuen que sóc jo el raro. Fins que entenen que és la seva manera de pensar, són pensaments divergents, molt, bueno, molt diferents, els agrada molt raonar les coses, racionalitzar-les...

El mite, que hi és, i no és un mite, és veritat. És el tema de les injustícies, són persones que hi ha coses que no les accepten, perquè sí. La resta podem dir: bueno, pues vale, pues me lo creo i ja està. Ells no, és com no, i perdona, però demostra-m'ho.

Entrevistadora: Ja, ja. Sí, sí.

Psicopedagoga: I clar, tot això els fa a diferents... I amb relació amb companys, si no els coneixen, els pot arribar a fer insuportables per la resta de companys. Deuen pensar: ets un plasta, no hi ha qui t'entengui, vés-te'n al teu rotllo... Però clar si hi ha gent que ja han conviscut i els entenen una mica, com seria el teu cas i el del teu grup d'amics, llavors entra la relació curiosa, de dir que ja sabem com és, ja sabem com pensa i ja està, ens agrada tal com és.

Entrevistadora: Sí, al final ja ho acabes entenent. Com que tampoc pots, realment, no ajudar-lo, però no estàs en el seu cap.

Psicopedagoga: No, exacte, exacte. I a vegades és el que et deia és difícil i complicat, entendre'ls, perquè és complex, no és fàcil. Són també persones molt... no inestables, però si molt emocionalment, doncs un dia poden estar molt contents i pensar que són uns cracs i que tot és perfecte, i l'altre dia pensen que són un desastre i que no serveixen per res.

Entrevistadora: Sí, sí.

Psicopedagoga: Realment hi ha una disincronia important també en el seu cap. També a vegades necessiten ajuda, evidentment. Jo penso que tots els nens o nenes amb una alta capacitat en algun moment han de treballar a nivell de psicologia per això que et dic, per entendre's, per comprendre's, per adaptar-se també, per tenir certes habilitats socials que a vegades no tenen. I també és molt important que moltes famílies em pregunten i sempre ho dic, els pares arribem fins on arribem, hi ha un moment en què ha d'intervenir un psicòleg o una persona especialitzada que pugui donar-los eines, perquè si no és impossible entendre's. Saps?

Entrevistadora: Sí, sí, clar.

Psicopedagoga: A nivell familiar, a vegades també poden ser irritables, com a pares els hi hem de dir que això ho fem perquè ho diem nosaltres, som els pares i punt, però clar ells poden arribar a discutir i...i a desbancar-te, jo què sé, qualsevol proposta que tens bueno, realment se'ls ha d'ensenyar també a l'adaptació.

Jo me'n recordo, un dia l'hi vaig dir al meu fill quan va començar l'ESO, o canvies tu o et quedaràs sense amics, perquè el món no el canviarem. Llavors, ets tu que t'has d'adaptar. Tu tens les teves idees, t'agraden les teves coses, però la gent amb qui vius els teus iguals no són així. Per tant, o tu t'adaptes i intentes entrar al seu món i procurar adaptar-te i per poder realment sentir-te que formes part d'un grup. O si no tio aïlla't, et vés a la teva bola i... això sí, estigues sempre sol.

Entrevistadora: Clar, pobres al final són ells els que han de canviar per haver d'estar bé dins la societat. Ha de ser dur i difícil realment.

Psicopedagoga: Sí, és que és així, no hi ha més. I jo penso que és important ajudar-los i acompanyar-los també.

Entrevistadora: Clar, jo en el meu TFG, jo sabia què volia fer altes capacitats. Primer vaig començar buscant la informació, però amb totes les coses que he trobat noto que m'he de centrar en alguna. I ara, amb la tutora hem estat parlant de fer una intervenció en anglès, ja que ella fa anglès, i joestic fent la menció en anglès. I vaig fer entrevista amb... T'ho puc dir, no jo a tu??

Psicopedagoga: Sí, sí, és clar!

Entrevistadora: A L'alumne A i a l'alumne B.

Psicopedagoga: D'acord, sí. Amb el compromís de les famílies?

Entrevistadora: Sí, vaig enviar missatges a les famílies i tot. Llavors, tots dos s'avorreixen molt, a mates i a anglès. I en anglès, com que és el que treballa la meva mentora, vaig pensar centrar el treball en anglès.

Psicopedagoga: Molt bé, molt bé. I fer alguna intervenció?

Entrevistadora: Sí.

Psicopedagoga: Molt bé.

Entrevistadora: tan fent el present simple, present continuous i past simple. Els vaig preguntar què els hi agradava i entre els dos, tenien moltes coses, en comú, però entre els dos...opinen que hi ha plàstica, els agraden molt els autors que estan treballant de pintura i els hi agradaria saber-ne més. A partir d'això crec que faré alguna cosa relacionada.

Psicopedagoga: Molt bé. Fes servir les noves tecnologies, també.

Entrevistadora: M'ha dit la mentora que volen que escriguin. perquè no els agrada gaire. I si ho poden evitar... Però que també van mostrar interès per les tecnologies.

Psicopedagoga: Jo faria una combinació de totes les coses, perquè penso que estem en una era molt digital. O sigui, han d'aprendre,estic totalment d'acord amb tu, però ho hem de combinar. O amb la intel·ligència artificial, si els pots fer...crear alguna cosa, això els encantaria. Amb el ChatGPT poden crear imatges, poden crear coses, i després perquè no, descriure-ho a la seva manera.

Entrevistadora: Em sembla que pot ser molt interessant, sí.

Psicopedagoga: Al final és això, donar-los una mica aquesta necessitat de cobrir tota la seva capacitat de curiositat i d'aprendre, que és el que volen.

Entrevistadora: Tu ets professora a la universitat també, no?

Psicopedagoga: Jo fa vint anys que estic a la universitat i tots aquests setze anys primers, he estat sempre a Tarragona, però fa quatre anys em van proposar anar al Vendrell, a mi em venia molt de gust, era un canvi, també, i porto fent classes de processos i contextos educatius allà.

Llavors faig classes, o sigui, el que és docència a primer, i després porto pràcticums de tercer, de quart, TFGs i tribunal, també.

Entrevistadora: Ostres. Moltes coses

Psicopedagoga: Sí, però bé, tot es pot portar.

Entrevistadora: Clar, això era el que t'havia de preguntar a l'entrevista i així anant parant les dues, ja m'has respost un munt de preguntes, realment. Segurament la majoria.

Psicopedagoga: Tipus? Digues.

Entrevistadora: Primer de tot era conèixer el teu perfil professional...

Psicopedagoga: Vale, doncs pots posar això: Porto vint anys com a professora a la universitat,

en la formació dels estudiants de mestres. Després pots posar que porto deu anys com a coordinadora de la CAT aquí a l'escola, a la Comissió d'Atenció a la Diversitat, doncs fent orientacions, revisant i assessorant tot sobre els temes dels PI, de manera general.

I després, vaig estar també durant quinze anys dirigint el meu propi gabinet, de psicopedagogia, també, amb diferents professionals. Que també això em va donar molt de bagatge amb Atenció a la Diversitat i amb trastorns d'aprenentatge.

I com a alta capacitat, la meva formació ha vingut sobre tot arreu de tenir el meu fill, que és quan vaig escriure el conte, i vaig fundar una associació que hi ha a Tarragona, que es diu Atena, a Tarragona i Terres de l'Ebre, sobre altes capacitats. Bueno doncs junt amb 5 famílies, també amb la inquietud aquesta, de com podem donar resposta als nostres fills. El meu fill en aquell moment tenia 8 anys, feia tercer de primària, el tercer/quat. I ens vam animar, les coses aquestes fan també moure molt i vam muntar una associació que, a dia d'avui ja compta amb 150 famílies de tot Tarragona i Terres de l'Ebre. I bueno molt bé, continuo com a sòcia, ara ja no com a presidenta, vaig ser 4 anys presidenta, I bueno fem moltíssima feina per les altes capacitats, perquè quan jo vaig entrar, fa uns anys, em...era molt tabú també.

Entrevistadora: Sí.

Psicopedagoga: Recordo, a les primeres entrevistes que a mi em feien fer a la tele i a la ràdio, la gent em deia, però ostres vas a la tele? És clar que vaig a la tele, vull visibilitzar-ho.

No és una cosa de la qual em sento orgullosa, tenir un fill amb altes capacitats, perquè no deix de ser una dificultat, no deix de ser doncs algo que a l'escola s'ha de contemplar, i no dei de ser un problema, també, moltes vegades, per les famílies i les escoles. I penso doncs que ens mereixem que també es tracti com a qualsevol nen amb algun tipus de dificultat.

I me'n recordo que em costava, eh? Inclús allò que a vegades convidaves alguna família. Ens van convidar a 3 famílies per anar al diari a Tarragona i no va venir ningú. Hi anava jo sempre.

Entrevistadora: Ja...

Psicopedagoga: I això et demostrava la por, moltes vegades, de famílies a dir que els seus fills tenen altes capacitats i fer-ho públic. Però això, jo crec que amb el temps hem anat canviant molt.

Entrevistadora: Sí, totalment.

Psicopedagoga: La gent s'ha anat destapant molt, han anat veient que estan en tot el dret a demanar. I a més, tenim també la sort que a nivell de departament l'alta capacitat és considerada també com una necessitat NESE, i per tant podem també optar a beques, perquè són nens que, que com t'he dit, necessiten també ajudes en el seu moment, psicològica o el

que sigui, inclús d'aprenentatge, perquè que siguin superdotats o altes capacitats, no vol dir que sempre siguin magnífics en tot, també necessiten ajuda.

I... jo penso que hem canviat una mica la manera d'entendre l'alta capacitat i aquí a l'escola també. Quan jo vaig exposar l'informe del meu fill era com vale no tenim nens així en aquesta escola, és com que no et podem ajudar. I, evidentment, després d'ell hi ha hagut molts altres casos.

Entrevistadora: Clar, és per això que jo crec que quan anava a classe en general tampoc detectaven tantes...

Psicopedagoga: Però és que no detectaven res, doncs, imagina Adela, perquè dislèxia és que n'hi ha hagut sempre. I abans no sentia parlar de dislèxia ni de TDA, Era en plan aquell fa moltes faltes, o a aquell altre li costa molt llegir perquè no sé què...

Entrevistadora: Sí, sí..

Psicopedagoga: I no, i no sabíem tant, però jo penso que la visibilització de tot això ha anat molt bé.

Entrevistadora: No, és millor, és que jo penso, que si a molts companys que tenia a classe, si li haguessin dit això fa uns anys, els hi haurien detectat un TDH o una dislèxia per exemple, segur que haguessin passat una escola millor.

Psicopedagoga: Home, seguríssim, que ho haguessin disfrutat d'una altra manera i ho haguessin vist d'una altra manera, segur. Perquè hagués entès com se sentien i el perquè.

Saps quin és un altre un tòpic que a vegades diuen? Que les persones amb altes capacitats són insociables. No, no són insociables. De fet, poden arribar a ser inclús líders. Però quin és el problema? Hi ha tal abisme a nivell mental no? Que clar és normal, és com si tu estiguessis parlant tot el dia amb una persona d'onze anys, i a tu arriba un moment que dius, tu i jo no ens entenem, no estem al mateix nivell. És una mica la sensació que ells tenen, a vegades.

El meu fill a vegades em deia mama, és que tot el dia parlen de futbol i a mi m'interessa, jo què sé, les piràmides d'Egipte i el forat negre, que dius, no és normal, no, però clar, són els seus interessos i no són compartits amb els seus iguals.

Entrevistadora: Ja, sí, sí.

Psicopedagoga: I per això, a vegades, les relacions es poden veure afectades, lògicament.

Em recorda també el meu fill que em deia: es que sempre em diuen que estic amb les meves històries, que sóc raro, inclús m'han arribat a dir que sóc una espècie com d'enciclopèdia amb cames, no?

Entrevistadora: (riu)

Psicopedagoga: Però sí, és que cert, és que realment, bé, el que et deia, els interessos a vegades no es veuen compartits. Llavors, ells també arriben a un punt, sobretot en l'adolescència, que jo crec que és un punt mm... d'inflexió important a la seva vida, en què veuen que d'aquesta manera tampoc poden viure, no? Perquè estan quedant sense amics i sense relacions, que és una època molt important i prioritària.

De fet, el meu fill, a l'ESO se li va proposar fer una acceleració de curs i no va voler. I saps quin va ser el motiu? Els seus amics

Entrevistadora: És clar.

Psicopedagoga: Havia aconseguit estar bé amb un grup d'amics i no volia deixar-los per res del món. O sigui, per ell era el més important. Perquè vegis una mica, fins a quin punt la part social és superimportant també per ells, i necessària.

Clar, llavors, et trobes tòpics no? Que a vegades llegim per la tele o per les notícies: nen de setze anys que entra a la universitat. I jo penso, pobre desgraciat, entre cometes, per què penses, un nen de setze anys a la universitat, primer, que no encaixarà ni de lluny, i segon, que dius, cal?

Entrevistadora: Ja, ja pobres.

Psicopedagoga: Vull dir, amb setze anys que estigui això, anant de fi de curs amb els de batxillerat... Vull dir, és que toquen altres coses. Llavors, no tot està en l'intel·lecte i prou.

Entrevistadora: No, perquè realment, al final, potser és la forma seva de pensar, però també s'han de poder sentir bé a l'estar amb gent de la seva edat.

Psicopedagoga: Exacte, exacte. I sí que la part intel·lectual és important, però no tant per realment desvincular-te del teu món, jo penso que no.

Entrevistadora: No, no. Et faig la següent pregunta: Diu... bueno clar és que ja tinc resposta, **quins són els motius que et van fer especialitzar en les altes capacitats i treballant a l'escola?**

Psicopedagoga: Tens raó, és una mica el que t'he contestat ja. A l'escola et diré la meva formació. Jo sóc una pedagoga de formació, pedagoga terapèutica, després vaig fer màsters amb dislèxia, amb logopèdia també, perquè m'agrada molt el tema de la parla, i després vaig fer la tesi doctoral de les noves tecnologies. Però sí que és veritat que des de sempre l'atenció a la diversitat en general m'ha agradat molt. Llavors, no et sabria dir... O sigui, l'alta capacitat era una cosa més a tota la meva formació, no? El que passava, clar, evidentment, per un tema ja personal i emocional...

Entrevistadora: Clar, perquè et va tocar...

Psicopedagoga: Sí, va ser quan vaig dir que realment havia d'entendre el meu fill una mica més bé. De fet, una dada curiosa que sempre explico quan m'entrevisten és que jo als cinc anys li vaig dir a una amiga que era psicòloga, i li vaig dir que m'has de mirar al meu fill perquè crec que és Asperger. I em deia que com havia de ser Asperger. Pues jo li veia els criteris d'Asperger, era un nen que li molestava el soroll, era un nen super rígid, era un nen molt intel·ligent per cinc anys, molt insistent, curiós, preguntava coses de la mort i coses també que dius no toca. I una rigidesa i moltes dificultats per les relacions socials. Llavors, dic que és Asperger, o sigui, de manual.

I va ser als vuit anys que vam fer la valoració, i una amiga, també psicòloga, va dir que no t'eres d'Asperger, el que és, que és superdotat, i ja està. I per això aquestes característiques curioses que es poden a vegades arribar a confondre amb un TEA, amb aquest aspecte d'Asperger.

Llavors, l'alta capacitat ha sigut això, per un motiu personal, però també per la meua formació, que sempre ha sigut una cosa que m'ha interessat conèixer de tot, una mica.

Entrevistadora: Sí, sí. **Com s'aborden les necessitats educatives especials amb les capacitats, en aquest cas, a l'escola, en aquesta escola? Hi ha recursos, programes?**

Psicopedagoga: No, la veritat és que no, mira, el que sí que hem de fer és que es diagnostiquin, és a dir, en el cas de dubte, sospita, sempre fa un procés de valoració i intervenció, això sempre, perquè el que no volem és que hi hagi un nen que passi tota una primària o secundària, ni amb alta capacitat, ni amb dislèxia..., és a dir, que no passi, que no se l'hagi valorat, perquè jo crec que és un error del sistema si passa això.

Vale llavors, detecció sempre, penso que el professor ha d'estar molt, molt atent i molt pendent d'aquestes possibles sospites amb alta capacitat, sobretot de primària, més que secundària, a secundària és una mica diferent, però primària jo crec que molt.

Llavors, detecció per descomptat, també tenim ajuda i suport de l'EAP, que moltes vegades el que fa també és no un diagnòstic, però sí que corrobora, valida, una mica la possible detecció que s'ha fet. A vegades, inclús, derivem a serveis externs perquè facin un diagnòstic complet, no només d'alta capacitat, sinó que valorin personalitat, habilitat social, el tema de la intel·ligència, etc.

I després la intervenció, t'haig de dir que és una mica la bona voluntat de cada professor, també t'ho dic, perquè no hi ha programes específics almenys en aquesta escola, no hi ha cap recurs específic, però sí que és veritat que hi ha professors que a vegades demanen aquest assessorament a l'equip d'orientació, en aquest cas a mi i a la psicòloga. Llavors, és una mica, bueno, tinc una alumna amb altes capacitats, què podem fer? I a partir del nostre coneixement

oferim propostes que poden ser projectes transversals, que poden ser enriquiment en alguna assignatura, pot ser ampliació, propostes que es diuen al departament també, no sortim massa fora d'aquí.

Entrevistadora: Sí, tot això m'ho he mirat pel marc teòric.

Psicopedagoga: Exacte, i en el cas que realment veiem que hi hagi un cas molt clar, molt clar i evident, es pot proposar una acceleració de curs, n'hem fet alguna, aquesta escola, i ens ha funcionat en èxit, però també és una proposta que es pot fer.

Entrevistadora: Clar, suposo que s'ha de tenir en compte la classe que hi ha per dalt i tot.

Psicopedagoga: S'ha de tenir en compte tot, s'ha de tenir en compte l'alumne, s'ha de tenir en compte la família, s'ha de tenir en compte exacte el grup on anirà i el que deixa, el vincle i la relació que també té amb el grup que deixa. Jo penso que s'han de tenir moltes coses en compte quan s'ha de fer una acceleració, no és un èxit sempre una acceleració.

Entrevistadora: I aquest nivell, aquesta diferència d'interessos a la primària és més marcat i després ja no? O sigui a mesura que van creixent es va igualant?

Psicopedagoga: No, que va, que va. Amb l'alta capacitat o superdotació, jo crec que sempre hi ha un nivell més a més, eh? Sí, sí. O sigui, jo crec que no s'equipara mai en un nivell... Té a veure també amb la maduresa i amb la paraula aquella de la disincronia, no? La disincronia té a veure aquesta de la part més madurativa i la part més cronològica, no?

Jo penso que és important, això. No sé, tu tens una persona com et deia abans, de setze anys però amb un pensament de 20. Clar, dius, hòstia, o sigui que el meu fill ja m'estigui dient, no és que jo vull treballar, vull comprar un pis, no sé què, la carrera. Clar, dius, hòstia, si tens setze anys, col·lega, el que toca ara és jugar, jugar no, però sortir i passar-t'ho bé. El que passa és que s'adapten, és el que hem comentat abans, s'adapten a allò que tenen, allò que hi ha, ja està.

Entrevistadora: Pobres el que els hi toca. **Quines estratègies o pràctiques educatives creus que són més eficaces per a ensenyament dels alumnes amb altes capacitats?** És el que hem dit, això, no?

Psicopedagoga: Sí, el que passa que jo diria exacte, però molt important l'enriquiment, l'ampliació, jo penso que són els més importants, perquè el problema que tenen amb l'alta capacitat és que el sistema està muntat d'una manera que és com molt encorsetat. És a dir, això és de tercer, i ho fas de tercer. I fins que no facis de quart, no faràs el de quart. Clar, aquests nens no funcionen així, aquests nens tenen la capacitat de tercer de quart i inclús de cinquè. Llavors, si estan en curs escolar, fent algo de tercer, es para morir-se, és com si tu

t'estiguessis en una acadèmia d'anglès tot un any aprenent el present simple cada dia, és como dame algo más, doncs ells tenen aquesta sensació.

Entrevistadora: Sí clar, clar.

Psicopedagoga: Llavors clar, l'escola no està adaptada per a aquests nens. Llavors, per això necessitem programes, doncs d'enriquiment, d'ampliació, de flexibilització, que és allò que tenim que és la part de l'acceleració de curs parcial o ja l'acceleració total. Perquè si no, és que no poden, és que és normal que hi hagi un avorriment. A l'alumne A, tu li preguntes i ell et diu: jo, és que estem explicant, portem una setmana parlant jo que sé dels accents diacrítics, però és que dius, és que te mueres, te mueres...

Entrevistadora: Sí, sí pobre.

Psicopedagoga: Però clar tenim un sistema que funciona així i a més tenim també moltíssima diversitat, moltíssimes dificultats, clar no pots avançar al seu ritme perquè si no et deixaries a la meitat de la classe, possiblement, per darrere. Llavors, vale, bueno, és com que és un nen que va per sobre pues apliquem un programa d'ampliació o el que et deia, la bona voluntat del profe que diu, vinga va, que muntaré uns materials a Anglès perquè puguin fer una mica més d'ampliació quan acabin la feina.

Entrevistadora: Tots els professors haurien de tenir aquesta iniciativa.

Psicopedagoga: Sí, totalment. Per exemple, un dels professors d'aquí a l'escola, recordo que a uns alumnes de 6è els hi va fer un projecte que els va tenir entretinguts una passada, que era una cosa transversa. Sobre una temàtica havien de buscar informació, havien de redactar, havien de construir no sé què, i fantàstic... al final és això, és un enriquiment d'una altra manera, saps? Però ho necessiten.

Hi ha una cosa que és molt curiosa, que per exemple, tu quan vas a una acadèmia d'anglès, va per nivells, però ells sí que tenen molt clar que si un alumne veu que aquest nivell el té superat a mig curs, no tenen per què esperar a final de curs, a mig curs te'l passen, el pugen de nivell, sens dubte. Perquè és això, prima el nivell que té, no el curs que està fent, i això passa també amb el meu fill, però sé que passa amb molts nens. És a dir si joestic apuntant el nen a no sé, per dir alguna cosa, a Kids 4, per exemple, perquè toca, perquè es fa 4t, però el nen té un nivell de 5è o de 6è, doncs perquè ha d'estar a Kids 4 si realment aquest nen pot donar més. Llavors a les acadèmies amb això sí que m'agrada molt, perquè realment valoren el nivell del nen, no el nivell del grup, vale? I llavors es dona la possibilitat, això a l'escola seria fantàstic. Però no és sempre així, no és fàcil.

Entrevistadora: Ja clar, hi ha tantes assignatures i cadascú pot estar a un nivell diferent, en cada assignatura. Mates a un nivell més alt i per exemple a Castellà un més baix... i un altre al revés.

Psicopedagoga: Exacte, i després aquí també és una altra, que a vegades l'alta capacitat també es troba amb la trava de profes que diuen, bueno, jo és que veig que sí, que en Mates és molt bo i amb Naturals també, però en canvi Català li costa. Això pot passar, llavors una mica la por és aquesta, perquè li has de fer una ampliació si realment amb altres assignatures no és tan bo, no? Bueno ja, però és que tenim assignatures en què sí que és molt bo, llavors és com que intentem... és el que diem sempre, oi que un nen que té dificultats anem reduint i traient temari? Doncs per què costa tant a un nen que va per sobre ampliar-li?

Entrevistadora: Tu llavors, si un nen que destaca molt en Matemàtiques i mm.. Science, li ampliaries Science i Matemàtiques i també català i castellà?

Psicopedagoga: No, no, no, català i castellà hauria d'estar a un nivell que li toca, perquè li estic demanant el que li toca, i m'està demostrant que potser és el que necessita, però en canvi la resta d'assignatures m'està demanant més.

Entrevistadora: On destaca, pujar.

Psicopedagoga: Exacte, ampliar, ampliar. Sí, sí, per evitar caure en això, l'avorriment i aquestes coses.

Entrevistadora: Clar, basant-te en la teva experiència **podries explicar un breument què es podria fer per millorar el seu benestar emocional a l'aula, perquè sempre es para d'assignatures però no de benestar emocional.**

Psicopedagoga: Bé, és el que et comentava, són canalla molt intensa, són canalla amb el sentit de la justícia molt agosarat, són canalla que a vegades són difícils de tractar, ja no només a nivell d'adults, sinó entre ells, vale? Llavors, sí, certament jo crec que fer algun programa d'atenció emocional o un... o algunes petites pinzellades o píndoles, no? Per part dels tutors sobretot, per treballar això jo penso que seria molt bo, molt bo.

Entrevistadora: Per parlar amb tota la classe en general? O...

Psicopedagoga: Es podria parlar amb la classe en general però tocar-ho com una cosa general, no d'una alta capacitat. Anem a escoltar com estem, com ens sentim, què ens fa sentir bé, què no ens fa sentir bé, quines assignatures ens costen o ens agraden, quines no... Poder, poder, exp... que hi hagi un moment o un espai perquè ells també puguin dir la seva junt amb la resta. Jo penso que estaria molt bé. I després l'acompanyament, però l'acompanyament com farem amb un alumne que té TDAH, dislèxia o TEA, és que, exactament, igual. Per tant, l'atenció individual o directa també hi hauria de ser.

Entrevistadora: I també amb això, quins consells donaries a pares que es trobin que el seu fill té altes capacitats?

Psicopedagoga: (Riu) Que no es desesperin! Lo primer, sí, perquè ho veig una mica. Que no es desesperin, que es deixin assessorar per gent experta amb altes capacitats que coneguin realment què són les altes capacitats i després que els acompanyin molt, que escoltin molt els seus fills, que els entenguin, perquè és molt important la família.

Hi ha una família que, pràcticament, jo..., jo els vaig assessorar, que m'estaven comentant això, que el seu fill està tenint uns rebots molt bèsties a casa i té altes capacitats, i en canvi a l'escola se sent normal. I jo els vaig dir que és normal, que a l'escola fa contenció, perquè s'ha de contenir, perquè hi ha unes normes hi ha uns càstigs, però a casa peta tot, i li surt tot, que s'avorreix, que està malament, que no se sent a gust, que tal, que qual. Doncs aquí requereix això que deia, un assessorament per part de professionals, que a vegades poden estar no a l'escola, però que es deixin assessorar i acompanyar per aquests professionals, que els ajudin una miqueta.

Entrevistadora: Clar, perquè el programa que tens tu amb l'Associació de Famílies, tracteu les famílies amb això, és això, acompanyament.

Psicopedagoga: Sí, i tant i tant. Una de les coses que fem a l'Associació és això, acompanyar les famílies que se senten malament, tenim professionals que col·laboren amb l'Associació i als quals derivem les famílies o els seus fills. O fins i tot fem xerrades de com treballar la relació amb els nostres fills, com ajudar els nostres fills, jo què sé..., a l'hora de gestionar els deures o gestionar les rabietes, el que sigui. Constantment fer informacions d'aquestes, perquè és la necessitat que tenen moltes famílies a vegades d'això que t'he dit, d'entendre'ls i d'ajudar-los. Per tant, és molt important, jo crec, l'acompanyament, deixar-se ajudar, deixar-se assessorar.

Una associació també penso que és un punt ara important per a una família amb nens amb altes capacitats, perquè troben això, el recolzament, el sentit de pertinença, de dir no estic sol, no sóc jo, el pare raro, mare rara, que no sé què fer a casa meva, sinó que estem tots iguals i tenim la sensació una mica que la compartim, jo penso que és molt important també, aquest m... el grup, no? Sí, sí, això és molt important.

Entrevistadora: Vale, I l'última pregunta, si **creus que el sistema educatiu del futur ja s'està millorant en aquest tema de les altes capacitats?**

Psicopedagoga: Bueno, és el que he dit abans, jo penso que s'està millorant perquè s'està visibilitzant, i això ja és un gran pas, la visibilització, e... la presa de consciència, jo crec que els professors ja quan parlen..., quan senten altes capacitades ja saben el que és, tot i que

encara estem a anys llum de poder donar com a sistema una resposta amb aquests nens. Jo crec que sí.

És a dir, que sabem més, sí. Que ja ho coneixem, sí. Que tenim més o menys formació també, perquè el departament també llança moltes formacions d'altres capacitats, sí. Que els profes també es busquen la vida, el que deia abans, que tenen més capacitat de poder detectar un alumne amb alta capacitat, sí. Però manca encara la resposta, els recursos, el poder ajudar, com atendre'ls a l'escola... Perquè és el que t'he explicat, el sistema educatiu encara no sap com atendre aquests nens, i això és una llàstima, sí.

Entrevistadora: L'altre dia vam estar parlant perquè ara a socials tenim un profe que és jove, i debatem temes com ara les assignatures que tenim a la universitat, per exemple, jo faig menció en anglès, uns altres fan educació física, uns altres diversitat... i de diversitat només vam fer un any, un trimestre, les assignatures de la menció haurien de ser obligatòries per tots, sobretot la de diversitat.

Psicopedagoga: És que feu molt poc, és poquíssim.

Entrevistadora: I tu trobes a classe com a tutor.

Psicopedagoga: Ja, ja. Jo crec que els plans d'estudi de la universitat haurien de canviar una mica en aquest aspecte, haurien d'anar més en la línia del que us trobareu a l'escola, perquè és que no són reals. Jo crec que tots els professors que sortiu de la carrera sortiu amb aquesta impressió, de dir, ostres, he fet pràctiques en una escola, a tercer i quart, és com... Què hi ha, no? No sé res de tot això que hi ha aquí, no? Nouvinguts, dislèxies, TDAH, altes capacitats, és com... Dios mío, Dios mío, no?

Entrevistadora: I més d'una persona a classe...

Psicopedagoga: Per això et dic, a l'escola, en aquest aspecte, penso que sí, però encara ens falta una mica l'estratègia.

“L'entrevista va continuar parlat de temes del meu futur i em va estar aconsellant”

2.4 Entrevista docent

[\(ID4\)](#)

1-Quines estratègies utilitzaries per aconseguir que els alumnes amb altes capacitats estiguin atents i trobin reptes a l'aula?

Per tal de motivar i captar l'atenció dels alumnes amb AACCC els plantejaria preguntes i/o reptes relacionats amb els continguts que estem treballant.

2- Quins mètodes o recursos trobes més efectius per als alumnes amb altes capacitats?

Crec que un mètode efectiu per aquests alumnes és demanar que proposin temes que els interessin per tal de poder fer un treball d'investigació relacionat amb els continguts que es treballen d'una manera transversal, és a dir que englobi diferents matèries en un mateix repte.

3- Quins desafiaments penses que poden sorgir en treballar amb alumnes amb altes capacitats a l'aula? Com els abordes?

Una dificultat amb la que ens podem trobar és que els costi trobar un mètode de treball per tal de poder investigar de manera ordenada.

És important acompanyar-los, guiar-los i donar-los estratègies per fer un bon treball d'investigació adequat al tema i a la seva edat.

4- Quins reptes o dificultats has observat que els alumnes amb altes capacitats han enfrontat a l'aula?

Les dificultats principals seria la desconexió degut a què ja tenen assolits els conceptes treballats i s'avorreixen.

5- Com has percebut el desenvolupament emocional i social dels alumnes amb altes capacitats a l'escola?

En general els alumnes que jo he tingut emocionalment crec que els costa entendre el que els passa i això fa que sovint desconnectin i quedin absorts en el seu món, a nivell social algunes vegades els costa una mica encaixar amb els companys perquè tenen interessos diferents.

6- Si un mestre es troba amb un cas d'altres capacitats a l'aula, quins consells li donaries?

El consell que li donaria seria investigar quines son les inquietuds de l'alumne per tal de poder-li proposar fer un treball d'investigació, això sí deixar ben clar que la feina que fan igual que els altres companys ha d'estar ben feta no a cuita corrent per poder fer el treball d'investigació.

7- Com podem millorar com a educadors per atendre les necessitats d'aquests alumnes?

Podem millorar tenint més suport i més formació per tal de poder atendre millor les seves necessitats.

8- Com creus que la presència d'alumnes amb altes capacitats afecta la dinàmica de l'aula i la interacció amb altres estudiants?

Afecta la dinàmica de la classe perquè tenim classes molt nombroses i no els podem atendre de forma adequada. La interacció amb els companys a vegades costa perquè tenen interessos diferents.

9- Quines dinàmiques implementes per tal de que hi hagi un ambient inclusiu entre els alumnes?

Buscant activitats d'ampliació i proposant reptes a partir dels interessos pactats.

10- Quina és la teva opinió sobre el suport i els recursos disponibles a l'escola per als alumnes amb altes capacitats?

Penso que em falta formació per tal de poder-los atendre millor, també se'm fa difícil perquè tenim grups molt nombrosos amb necessitats diferents que costa de poder atendre a tots segons les seves necessitats.

2.5 Entrevista docent

[\(ID5\)](#)

1- Quines estratègies utilitzaries per aconseguir que els alumnes amb altes capacitats estiguin atents i trobin reptes a l'aula?

És difícil esmentar estratègies generals, ja que cada alumne és molt diferent a la resta i els seus interessos i motivacions varien molt. Cal conèixer a l'alumne, saber què el motiva i també aquells aspectes que calen millorar, en molts casos la cal·ligrafia i la cura en la presentació de tasques. Donar-los activitats que tinguin a veure amb els seus interessos i que alhora puguin treballar algun punt feble que tinguin.

De tots maneres, moltes vegades amb una activitat que impliqui l'ordinador, recerca i creació d'algun element digital és bona idea.

2- Quins mètodes o recursos trobes més efectius per als alumnes amb altes capacitats?

Els equips de treball heterogenis funcionen prou bé, però és interessant també utilitzar grup homogeni amb alumnes que també siguin acadèmicament bons per estimular i poder anar més enllà en la tasca. A l'aula faig molt de treball cooperatiu on hi ha diferents tasques a realitzar i l'alumnat amb més capacitats pot assumir uns reptes més grans que altres companys.

3- Quins desafiaments penses que poden sorgir en treballar amb alumnes amb altes capacitats a l'aula? Com els abordes?

A vegades s'avorreixen, es senten desmotivats i acaben fent menys inclús que la majoria.

Cal fer un seguiment individual, tutories individuals amb ells per motivar-los i escoltar les seves inquietuds. A més durant les activitats d'aula no podem oblidar-nos d'ells i cal seguir d'aprop el seu desenvolupament.

4- Quins reptes o dificultats has observat que els alumnes amb altes capacitats han enfrontat a l'aula?

A vegades es poden arribar a sentir fora de lloc o pensar que els altres tenen una actitud infantil. O que el ritme és molt lent i s'avorreixen o es van desmotivant.

5- Com has percebut el desenvolupament emocional i social dels alumnes amb altes capacitats a l'escola?

Hem tingut sort amb aquests alumnat, està molt integrat a l'aula i té un molt bon grup d'amics.

No hi ha diferències en relació a altres.

6- Si un mestre es troba amb un cas d'altres capacitats a l'aula, quins consells li donaries?

Parlar amb ells i conèixer-los, saber què els hi interessa i que els motiva. En alguns casos poden estar interessats en ajudar a altres a entendre conceptes d'alguna assignatura, la metacognició és molt interessant de desenvolupar, però no tots ho troben interessant. I no és la seva tasca.

Se'ls hi pot donar tasques que siguin paral·leles al que es fa a l'aula, que ampliïn aquell coneixement que s'està treballant a la classe i els fa raonar de manera més crítica o profunda, desaconsello donar més exercicis similars als que ja es resolen a l'aula.

7- Com podem millorar com a educadors per atendre les necessitats d'aquests alumnes?

Formació formal i no formal. Xerrades, llibres i experiències d'altres companys. També és important escoltar a la família, he tingut alumnes amb altes capacitats però la família no ha considerat necessari cap modificació del currículum ni ampliació d'activitats, i d'altres que han sapigut orientar molt bé cap a on haurien d'anar les activitats d'ampliació del seu fill o filla.

8- Com creus que la presència d'alumnes amb altes capacitats afecta la dinàmica de l'aula i la interacció amb altres estudiants?

Pot arribar a ser estimulante per a altres alumnes i es poden beneficiar de propostes d'activitats més riques que alguns no arribaran a completar però que les hi haurà servit per anar una mica més enllà del previst.

Escoltar altres punt de vista més rics i amb reflexions més profundes sempre enriqueix el grup. S'ha de donar valor a tot això. I els mestres no hem de tenir por a ser questionats, sempre amb límits, però crec que també és estimulante per a nosaltres.

9- Quines dinàmiques implementes per tal de que hi hagi un ambient inclusiu entre els alumnes?

Treballs i feines cooperatives amb diferents tasques de diferents nivells on cada alumne pot realitzar-ne alguna part segons el seu nivell o capacitat.

Treballs individuals amb preguntes extres de reflexió o de recerca o de connexió amb altres àrees.

Conversa de gran grup on els alumnes poden explicar les seves opinions i coneixements als altres.

10- Quina és la teva opinió sobre el suport i els recursos disponibles a l'escola per als alumnes amb altes capacitats?

Són escassos, al final depèn del professor de l'aula i tota la responsabilitat recau en la mateixa persona. És complicat de gestionar, crear materials i de pensar activitats exclusives per aquests alumnes, o d'altres que també necessiten atenció individualitzada amb les ràtios que tenim. Jo ara tinc a l'aula 27 alumnes, en el grup de desdoblament 19, és nota i es pot treballar millor amb un grup reduït, però al final el temps de dedicació en la creació de materials i en la correcció i seguiment, que és totalment necessària per a que aquest alumnat vegi el valor que té la seva feina, és molt gran i no tothom disposa d'aquest temps, que cal fer-ho fora d'hores...

A l'escola tenim la sort, però, de comptar amb una experta amb el tema i això ajuda a guiar a aquell professorat que ho necessita.

2.6 Entrevistes famílies

(ID6)

1- Quins desafiaments us heu trobat com a pares d'un nen amb altes capacitats?

Creiem que el primer repte que ens vam trobar va ser assimilar el diagnòstic. Veníem d'un llarg període en el que tutora rere tutora ens anaven dient que l'Alumne 1 era un nen que es distreia molt a classe, però semblava que això no influïa en el seu aprenentatge ni feia que interferís de manera negativa a l'aula. Això, sumat a que ens va agafar la pandèmia de la Covid per mig, va fer que la cerca d'avaluació i ajuda per part de professionals especialitzats es dilatés en el temps més del que ens hauria agradat.

2- Quines han estat les principals preocupacions o reptes que heu enfrontat com a pares en relació amb les necessitats d'aprenentatge dels seus fills?

La principal preocupació de tots els pares és que el seu fill sigui feliç i, per sort, l'Alumne 1 ha sigut sempre un nen molt alegre. Si que el que potser ens preocupa més és poder satisfer la enorme curiositat que té, per una banda, i que no tingui problemes de socialització, per l'altra.

3- Com creieu que estan percebent els seus fills la seva experiència escolar?

Per sort, l'Alumne 1 és un nen que verbalitza el seus sentiments i, per això, sabem que es queixa bastant sovint d'avorriments a classe. Ara bé, quan es tracta d'un tema que l'interessa, surt de classe molt excitat i amb moltes ganes d'explicar el que ha fet o ha après. De totes

maneres, la seva actitud ha canviat molt a millor des de que fa les tasques que si li han assignat pel seu pla individualitzat i des de que fa el projecte del teu TFG.

4- Quines estratègies o suports implementeu a casa per fomentar el desenvolupament acadèmic i emocional dels seus fills?

El que potser ens ha costat més d'aprendre a controlar a tots plegats (nen i pares) és l'intensitat amb la que es viuen les emocions. Tendeix molt a polaritzar les emocions, expressant-les com a maravilloses o catastròfiques, però amb l'ajuda de la psicòloga vam trobar eines molt útils per a poder relativitzar les situacions que provocaven aquestes reaccions tan extremes, fent-li veure que no tot és blanc o negre, sinó que hi ha infinitat de tons de grisos pel mig.

A nivell acadèmic l'Alumne 1 és un nen molt responsable que porta la feina al dia i no li hem d'estar massa a sobre per a que faci les seves tasques o estudi. Potser més que ajudar-lo amb continguts, l'hem tingut que ajudar més a ser endressat i ordenat a l'hora de posar-se a estudiar o fer deures.

5- Quina és la vostra opinió sobre el suport que l'escola ofereix als alumnes amb altes capacitats? Quines actuacions proposariem per implementar-se?

Creiem que encara falta força formació per part del professorat en aquesta matèria. En Jan no va tenir un diagnòstic fins a l'estiu entre segon i tercer de primària i no ha sigut fins a quart que se li ha implementat el seu PI. No obstant, destaquem el gran paper que ha tingut la psicòloga del centre, en els avenços en la situació particular de l'Alumne 1. Per aquest motiu, proposariem reunions tutor/a, pares i psicòloga del centre com a mínim un cop per curs. També creiem molt important escoltar l'opinió de l'alumne.

6- Quines activitats o interessos específics mostra el vostre fill fora de l'escola?

La veritat és que els interessos han sigut molts i molt variats al llarg del seu desenvolupament, sempre ha sigut un nen molt curiós. Però si que es veritat que últimament està focalitzant molt el seu interès en tots els temes relacionats amb la història i si és clàssica o de la Guerra Civil Espanyola, encara més. És un apassionat de visitar museus i exposicions. Qualsevol taller en el que pugui aprendre alguna cosa nova s'hi apuntarà enseguida. Li agrada la tecnologia, maneja bé l'ordinador i altres dispositius electrònics i fa robòtica a l'escola. Li agrada molt la música i toca el trombó. Devora els llibres i està subscrit a dues revistes (Cavall Fort i Petit Sàpiens). Té facilitat pels idiomes i, a part de l'anglès, està aprenent italià amb l'aplicació de Duolingo ©. Li agraden molt els jocs de taula moderns i gaudeix molt tant jugant-hi com explicant-ne les regles a altres persones. Viatjar i conèixer altres llocs, cultures i maneres de fer també li agrada molt.

2.7 Entrevistes famílies

[\(ID7\)](#)

1- Quins desafiaments us heu trobat com a pares d'un nen amb altes capacitats?

Des del principi era un nen molt despert i xerraire (no va dir quasi cap paraula mal dita i amb un vocabulari molt àmpli), des dels 18 mesos ja parlava formant frases, era molt curiós i preguntava tot allò que veia i li donava curiositat.

A l'etapa d'infantil era un nen que aprenia molt ràpid i amb una gran memòria (de vegades ens sorprenia el que arribava a recordar), per altra banda, era i és un nen molt despistat. Sovint està al seu món tot i que moltes vegades semblava i sembla que no estigui però si està atent, altres no. En aquella etapa era un dels “problemes” que teníem amb ell. Perdia o es deixava constantment les coses.

En el pas de 1r a 2n de primària és quan vam tenir el desafiament més important. De sobte, va començar a tenir actituds desafiantes, contestar malament, plorar, cridar i inclús algun dia algun atac d'ansietat si no li sortia alguna cosa a la primera. Aquest aspecte és una de les coses que hem estat treballant amb ell constantment.

Un altre aspecte que vam començar a notar des de 2n de primària i encara hi estem a l'actualitat treballant és el control de l'ira. L'Alumne 2 al tenir una gran diferència entre l'edat mental i l'emocional té una disincronia i això li provoca que sovint no sap controlar els seus sentiments. De vegades, la que rep la seva descàrrega emocional de l'ira és la seva germana. Això ho estem treballant juntament amb un psicòleg. Actualment ha millorat moltíssim però encara en té de quan en quan.

Un altre cosa que estem treballant amb ell és que és molt “quadriculat” i li costa cedir o negociar si ell està convençut que té la raó.

Per altra banda, el sentit “justicier” també és un dels aspectes que hi estem molt a sobre. Ell quan veu una cosa que no li quadra i que segons ell no es pot fer li costa “passar” i no fer cas... s'ho pren tot massa a pit.

El control de l'ira, la rigidesa, el sentit de la justícia i la resiliència; són els grans desafiaments que estem tenint amb l'Alumne 2. Ell és perfectament conscient del què li passa... sovint quan s'enfada molt ens diu: “Mama/papa no em puc controlar..... no em puc controlar quan m'enfado”.

Per altra banda, també és un desafiament diari que faci els deures i estudiï quan té prova. Ens costa moltíssim que vulgui fer els deures de bon gust, els acaba fent perquè sap que amb

nosaltres aquesta lluita la té perduda, però ell ho intenta. Pel que fa als exàmens, sempre estudia el dia abans i poca estona.. ell pot viure amb el que escolta a classe.

2- Quines han estat les principals preocupacions o reptes que heu enfrontat com a pares en relació amb les necessitats d'aprenentatge dels seus fills?

La nostra gran preocupació és que sigui un nen feliç, que ho és. També les relacions socials... és una altra preocupació. A ell no li agrada molt l'esport (l'hem apuntat durant anys a diversos esports i no hi ha manera que li agradi) i això fa que a les hores del pati aquests nens que no juguen ni a bàsquet ni a fútbol sovint són els "raros", i això ens preocupa. Sempre quan arriba a casa la pregunta és: Què és el que t'ha agradat més avui? Com ha anat l'hora del pati?, ens preocupa molt les seves relacions socials i d'amistat.

L'altra preocupació és que es desanimi amb els estudis, que no estigui motivat i acabi tenint fracàs escolar. La nostra lluita diària és que agafi el llibre i almenys es llegeixi el temari o que faci els deures (sempre ens diu que són repetitius i avorrits), que tingui l'hàbit, ja que, arribarà el dia que no podrà viure només amb el que fa i escolta a classe i no sabrà com s'estudia. Molts nens amb altes capacitats acaben tenint fracàs escolar i no volem que això a ell li passi.

3- Com creieu que estan percebent els seus fills la seva experiència escolar?

Creiem que el l'alumne 2 és feliç a l'escola. Normalment li agrada venir, tot i que, hi ha tardes que segons les matèries que li toca ens costa molt. De vegades, plora als migdies ja que diu que en aquella matèria en concret s'avorreix molt o no té connexió amb la mestra. Nosaltres li diem que a la vida hi haurà persones/coses que t'agradaran més o menys i que sempre li hem de treure la part positiva i afrontar les adversitats amb la millor actitud. No obstant, en termes generals creiem que té una bona percepció.

4- Quines estratègies o suports implementeu a casa per fomentar el desenvolupament acadèmic i emocional dels seus fills?

Des de casa sempre intentem motivar-lo molt i portar-lo a llocs on hi vol anar. Com per exemple, a exposicions al Cosmocaixa i tallers. Li agrada molt tot el relacionat amb l'espai, robòtica... i sempre què veiem alguna cosa relacionada amb algun tema que a ell li crida l'atenció hi anem.

També acostumem a portar-lo a la biblioteca. Allà és feliç!! Cada cop que hi anem pren uns 15 llibres.... no li duren massa, li encanta llegir.

També anem a fer excursions a la muntanya, li agrada molt passar estones amb la família. Per altra banda, amb relació amb una de les nostres preocupacions sempre que podem quedem amb amics seus per a que tingui contacte també fora de l'escola. Per acabar, des de fa 3 anys va a un psicòleg el qual li dona eines per afrontar els seus canvis emocionals, li agrada molt anar. En definitiva, intentem cobrir les dues parts: l'emocional i l'acadèmica.

5- Quina és la vostra opinió sobre el suport que l'escola ofereix als alumnes amb altes capacitats? Quines actuacions proposaríeu per implementar-se?

La nostra opinió és que falta molta formació i informació sobre els nens amb altes capacitats. Sovint aquests nens "molesten" ja que generen més feina i no se'ls acaba fent molt de cas, normalment, es cobreixen més les necessitats de PI amb dificultats d'aprenentatge que no pas les necessitats d'un nen amb altes capacitats. A l'escola on ell va tenim la sort de la psicopedagoga que entén molt sobre aquest tema i hi està a sobre, però tot i així creiem que l'escola s'adapta molt poc en algunes matèries i també veiem que depèn molt del professor que li toca en les diferents matèries i el que estigui disposat a fer i a arribar. No obstant, som conscients que és molt difícil amb unes aules amb els ràtios tan elevats poder ajudar a nens amb dificultats d'aprenentatge, i a més a més, donar suport als nens amb altes capacitats, és difícil arribar a tot arreu.

Al l'Alumne 2 li agraden molt els reptes també realitzar treballs com el que acaba de fer de Galileu. Ara bé, si quan acaba la feina obligatòria de l'escola se li dona més feina igual, ell és capaç d'endarrerir la feina ordinària fins al punt de no acabar-la.

6- Quines activitats o interessos específics mostra el vostre fill fora de l'escola?

Fora de l'escola l'alumne té interessos molt variats. Li agraden molt els idiomes (té molta facilitat), des dels dos anys i mig sap diferenciar entre el castellà i català. El seu pare li parla amb castellà sempre i jo amb català sempre i si estem els dos ell des de molt petit quan parla amb un es dirigeix amb un idioma i si ha de dir la mateixa cosa a l'altre, canvia l'idioma sense cap tipus de dificultat. També veu la televisió amb anglès i pot seguir perfectament una pel·lícula amb aquest idioma.

També li agrada molt temes d'electricitat i muntar circuits. A casa hem muntat un mini cotxe solar, un motor, un ascensor... tot això el motiva molt.

També li agrada jugar molt a Legos, Play-mobils, fer manualitats.... Una de les coses que li agraden més és agafar un tros de cartró i silicona i inventar.

Com ja hem dit anteriorment, li agrada molt llegir, ho fa amb els tres idiomes (llibres adaptats) i sense dificultats. Ha llegit llibres de diferents registres: Gerónimo Stilton, 6 Llibres del Julio Verne, El diario de Greg, El fantasma de l'Opera, Dràcula, L'home gos, Capità calçotets, Els Forasters del Temps, Astèrix i Obèlix, Super tafaners...

També li agrada molt crear presentacions ja sigui amb el power-point o amb el canva, és autodidacta, ell sol ha anat investigant i provant.

També li agrada molt escriure, sovint agafa folis els grapa, i o bé, escriu còmics o històries inventades per ell.

També li agrada molt dibuixar i pintar.

I una cosa que fa anys que demanava i aquest any l'hem apuntat és a música... va una hora a la setmana a fer bateria i li agrada molt.

També li agrada molt és anar amb bicicleta amb el seu pare, l'última vegada va arribar als 18km!

Li agrada que quedem amb els seus amics i jugar al que sigui, li agrada estar acompanyat tot i que quan vol pot ser bastant solitari per decisió pròpia.

Tot i que es barallen de vegades... li agrada molt jugar amb la seva germana, no saben estar un sense l'altre.

Per últim, li agrada molt passar temps amb nosaltres a soles, li agrada molt fer "plans" amb la família i també passar estona amb els seus amics.

PRESENT SIMPLE TENSE

We use **Present Simple** to talk about regular habits, routines and general truths.

Example: I walk to school every morning. Santa Tecla is on September

Positive form

To make a positive sentence we start with the **subject (I, you, we, they)** and then the **base form** of the verb. For **"he", "she"** and **"it"**, we add **"s"** or **"es"** to the verb.

Example: I **play** the piano. **She plays** the piano.

Negative form

To make a negative sentence we start with the **subject (I, you, we, they)** and then we add **do not (don't)** and the **base form** of the verb. For **"he", "she"** and **"it"**, we add **does not (doesn't)** and the **base form** of the verb.

Example: I **don't like** fruit. **He doesn't like** fruit.

Question form

To ask questions we start with **do** (I, you, we, they) or **does** (he, she, it), then the **subject** and finally the **base form** of the verb.

Example: **Do you eat** pizza on Fridays?

Does she eat pizza on Fridays?

PRESENT CONTINUOUS TENSE

We use **Present Continuous** to talk about actions happening right now, on the present moment. We also use it to talk about temporary actions or future plans.

Example: I'm eating breakfast now. I'm visiting Paris next week.

Positive form

To make a positive sentence we start with the **subject**, then the **verb "to be"** and finally the **verb+ing**.

Example: I am diving right now . He is working. They are studying.

Negative form

To make a negative sentence we start with the **subject**, then we add **(am, is, are + not)** and the **verb+ing**.

Example: **I'm not eating** fruit right now. **He isn't coming** to class at this moment. **They aren't listening** to the teacher.

Question form

To ask questions we start with **(am, is, are)**, then the **subject** and finally the **verb+ing**.

Example: **Is he doing** homework now? **Are they sleeping** at home?

PAST SIMPLE TENSE

We use **Past Simple** to talk about actions or events that happened and were completed in the past.

Example: Last Friday I went to Barcelona.

Positive form

To make a positive sentence we start with the **subject** and then we add the **past form** of the verb. We have to pay attention to the **regular (base form + ed)** and **irregular** verbs.

Example: I danced at the party. (regular)

We went to the zoo last weekend (irregular)

Negative form

Use **did not (didn't)** before the **base form** of the verb to form negative sentences.

Example: He **didn't play** basket yesterday.

They **didn't eat** rice for dinner.

Question form

We start with **did**, then the **subject** and then the **base form** of the verb.

Example: **Did you watch** the movie?

Did she visit the museum?

STEPS TO MAKE YOUR PROJECT

1 Choose an artist

Use books or the internet to find out about **the artist's life, where they're from, interesting things they did, and why they're famous.** Use the present simple, present continuous and past simple.

2 Choose a famous artistic work

Look at some of the artist's famous artworks. Choose one you really like, and search information about it. Use the present simple, present continuous and past simple.

3 Create your artwork

Use paints, clay, pencils, or whatever you have to **make the artwork that you have choose.** Be creative and have fun experimenting with different colors and techniques!

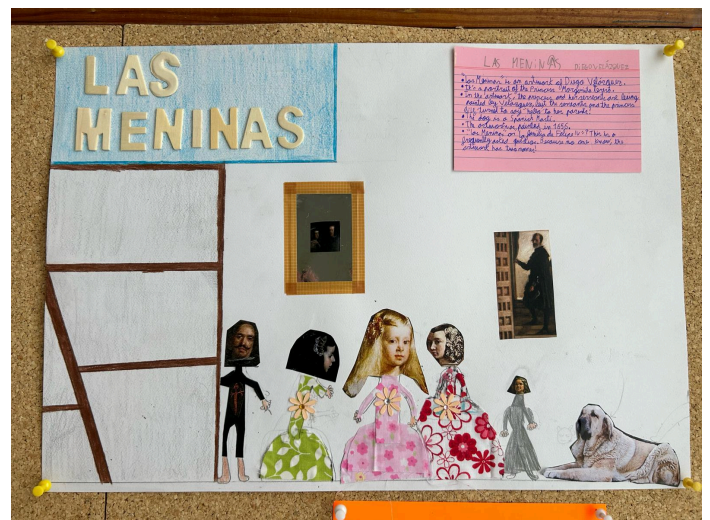
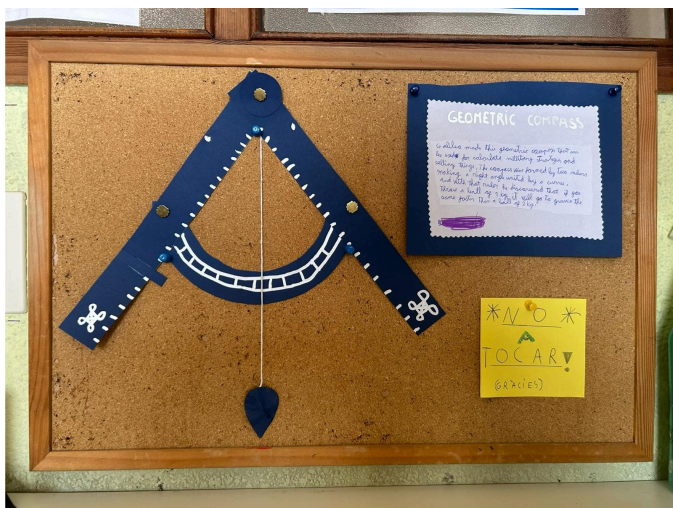
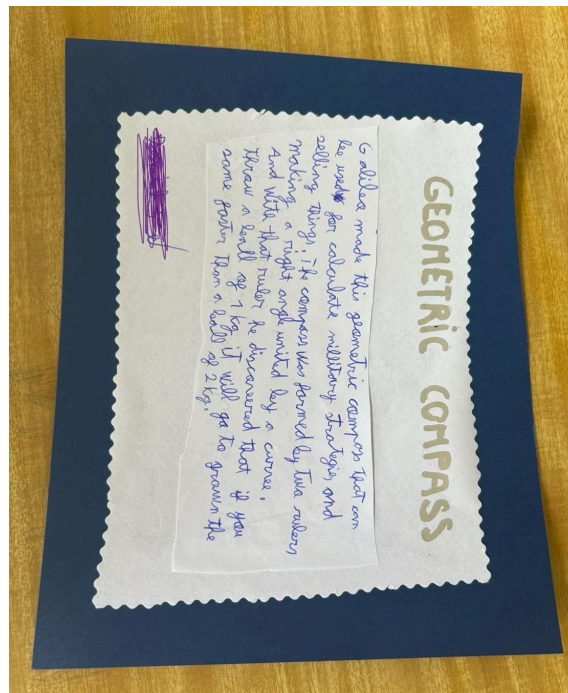
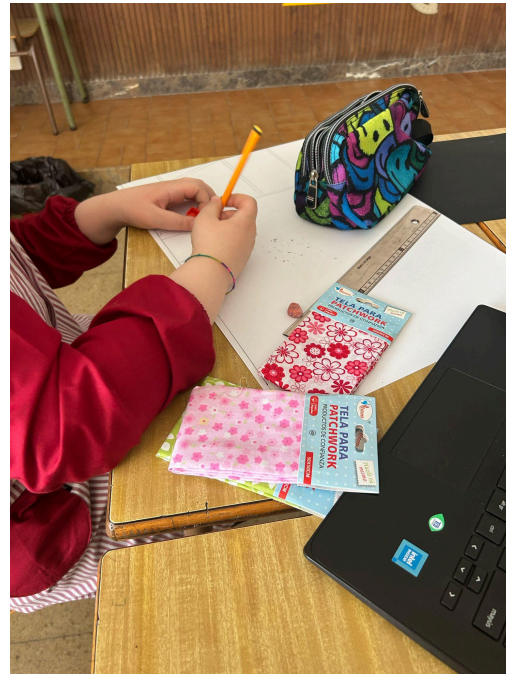
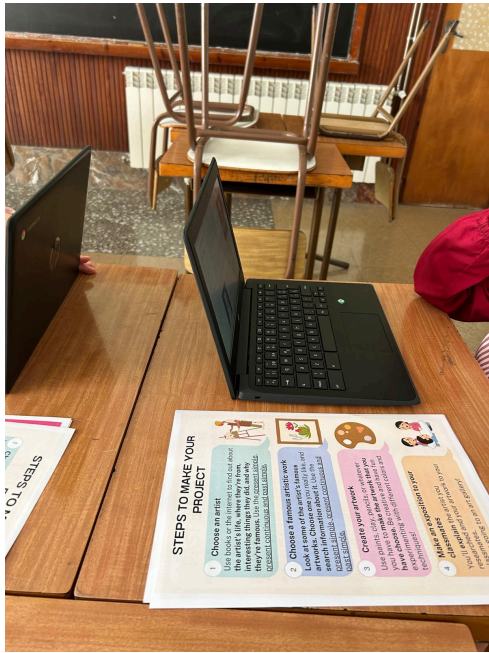

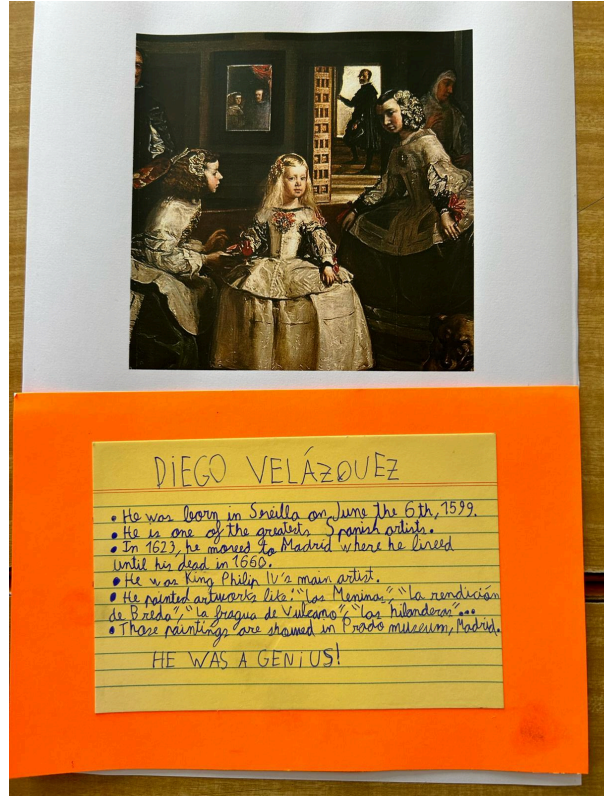
4 Make an exposition to your classmates

You'll **explain** the artist you researched and your artwork to your classmates. It's like going to an art gallery!

Annex IV: Imatges intervenció

DIEGO VELÁZQUEZ

- He was born in Seville on June the 6th, 1599.
- He is one of the greatest Spanish artists.
- In 1623, he moved to Madrid where he lived until his death in 1660.
- He was King Philip IV's main artist.
- He painted artworks like: "Las Meninas", "La rendición de Breda", "La jugueta de Vukobran", "Las hilanderas".
- These paintings are shown in Prado museum, Madrid.

HE WAS A GENIUS!